

ÅRSREDOVISNING 2019

FÖRSÄKRINGSBRANSCHENS PENSIONS KASSA FÖR RÄKENSKAPSÅRET
I JANUARI – 31 DECEMBER

Innehåll

VD KOMMENTAR.....	4
2019 I SAMMANDRAG	5
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	6
ORGANISATION.....	6
VERKSAMHET	6
VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET	6
VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER ÅRETS UTGÅNG	7
ÅRETS RESULTAT.....	7
RISKER	10
HÅLLBARHETSREDOVISNING.....	12
FLERÅRSÖVERSIKT, MODERFÖRENINGEN.....	14
RESULTATRÄKNING	15
BALANSRÄKNING	16
KASSAFLÖDESANALYS.....	19
NOTER.....	21
STYRELSE, FULLMÄKTIGE, REVISORER.....	47
REVISIONSBERÄTTELSE.....	49
ORDLISTA	51

VD-KOMMENTAR

År 2019 har sammanfattningsvis inneburit viss utmaning vad gäller arbetet med anpassning av verksamheten till ett nytt regelverk för tjänstepension och tålamod i väntan på att just det regelverket till sist kom att fastställas. Även om det varit viss turbulens på den finansiella marknaden så har avkastningen för året varit god.

Årets resultat uppgår till drygt 500 mkr. Det låga ränteläget under året har påverkat de försäkringstekniska avsättningarna som vid årets slut uppgår till knappt 11 992 mkr. De kraftigt sjunkande räntorna under sommaren kom att påverka nyckeltalen negativt och detta i kombination med den allmänna oron på den finansiella marknaden gjorde att aktieandelen minskades något under augusti månad för att sedan successivt anpassas närmare normalportföljen under det fjärde kvartalet 2019. Avkastningen för helåret 2019 uppgår till 9,7 procent. Alla tillgångsslag har bidragit positivt till avkastningen under året och aktier har haft den bästa utvecklingen med en avkastning om 26,8 procent. För fastigheter har ytterligare ett år med en positiv utveckling förflutit och avkastningen för helåret uppgår till 11,8 procent.

Arbetet med anpassning till nytt regelverk för tjänstepension har fortsatt under året och FPK har för avsikt att ansöka om omvandling till tjänstepensionsverksamhet från och med 1 januari 2021. Regelverket innebär förutom ny metod för beräkning av kapitalkrav framförallt en mer omfattande myndighetsrapportering. Regelverket ställer även nya krav på företagsstyrningssystemet. FPK har idag merparten av sin verksamhet outsourcad vilket medför högre krav vad gäller beställarkompetens och uppföljning av den utlagda verksamheten.

Det första kvartalet år 2020 har präglats av stark turbulens på de finansiella marknaderna till följd av effekterna av Coronaviruset Covid -19. FPK följer noggrant utvecklingen och restriktioner till följd av smittspridningen och analyserar risker såväl på lång som kort sikt. FPKs verksamhet, som i huvudsak utgör utlagd verksamhet, fortlöper i skrivande stund utan avbrott och solvenssituationen är fortsatt stabil.

Till FPKs personal och samtliga leverantörer riktas ett stort tack för ett gott samarbete och fina insatser under 2019!

Stockholm februari 2020

Caroline Örtengren

2019 I SAMMANDRAG, MODERFÖRENINGEN

- Totalavkastningen på placeringarna uppgick till 9,7 (0,9) procent.
- Årets resultat efter skatt uppgick till 501 (-301) Mkr.
- Livförsäkringsavsättningarna ökade med 1 020 (ökade med 563) Mkr.
- Vid utgången av 2019 uppgick den kollektiva konsolideringsnivån till 120 (117) procent.
- Vid utgången av 2019 uppgick solvensgraden till 137 (134) procent.
- Premieinkomsten för 2019 uppgick till 624 (731) Mkr. Fribrevsuppräknning ökade premieinkomsten med 90 Mkr utöver ordinarie premier.
- Utgående pensioner kommer att räknas upp med 1,45 procent vilket motsvarar KPI-utvecklingen under perioden september 2018 till september 2019. Även fribrev indexerats med 1,45 procent.

FAKTA OM FPK

Försäkringsbranschens Pensionskassa, FPK, förvaltar tjänstepensionsförsäkringar i enlighet med FTP-planen för personer som är anställda eller har varit anställda i försäkringsbranschen. FPK förvaltar den förmånsbestämda planen, avdelning 2 i FTP-planen. Planen baseras på ett kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation, FAO och Forena samt ett kollektivavtal mellan FAO och Jusek, Civilekonomerna och Sveriges Ingenjörer. Den senaste pensionsöverenskommelsen gäller från och med 1 januari 2017.

FPK förvaltar 16,4 Mdr åt cirka 26 000 försäkrade och 108 anslutna företag (arbetsgivare) som betalar premier.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Försäkringsbranschens pensionskassa, organisationsnummer 802005-6142, avger härmed årsredovisning för 2019. Siffrorna inom parantes avser föregående år.

ORGANISATION

Koncernen FPK består av moderföreningen FPK samt tre dotterbolag, HB Ferken 1 samt Fastighets-AB Smedsbacken 35 äger fastigheter i Stockholm. AB Bergasken är ett vilande bolag och äger inga fastigheter. Samtliga dotterbolag är helägda dotterbolag.

FPK är delägare i Svensk Pensionsadministration KB (SPKB) tillsammans med Skandikon Pensionsadministration AB (ett helägt dotterbolag till Skandia Liv). SPKB benämns härnäst Skandikon. FPK har tre anställda, för mer information se not 33.

FPKs verksamhet är till stora delar utlagd på externa organisationer. Verksamheten inom försäkrings-, ekonomi- och finansadministrationen är utlagd till Skandikon. FPK har ett avtal med BAS Förvaltning AB gällande den tekniska förvaltningen av fastigheterna.

VERKSAMHET

FPK förvaltar, i enlighet med FTP-planen, tjänstepensionsförsäkringar för personer som är anställda eller har varit anställda inom försäkringsbranschen. Tjänstepensionsförsäkringen kompletterar det lagstadgade pensionskyddet och omfattar sjukpension, ålderspension och efterlevandepension. I ålderspensionen ingår en kompletterande pension (FTP) för vilken FPK, sedan 1 januari 2012, inte längre är ett valbart alternativ.

FPKs medlemmar är företag verksamma inom försäkringsbranschen, som har valt att följa pensionsavtalet mellan FAO och Forena samt mellan FAO och Jusek, Civilekonomernas Riksförbund och Sveriges Ingenjörer samt anställda i dessa företag. Anslutna företag uppgick vid årsskiftet till 108 och antalet försäkrade uppgick till drygt 26 000.

FPKs mål är att uppnå en kostnadseffektiv förvaltning av pensionsmedlen. Kapitalavkastningen ska långsiktigt infria utfästa pensionsåtaganden samt skapa värdesäkring för de försäkrade genom pensionstillägg. Avkastningsmålet på kort sikt är dock sekundärt framför målet att FPKs solvenskvot inte ska understiga 3. Avkastningsmålet kan därför variera över tid beroende på solvensgrad och utrymme för risktagande i placeringstillgångarna. Styrelsen fastställer årligen risknivån för tillgångsportföljen.

FPK har genomfört en årlig översyn av samtliga mål och risker i verksamheten. En omarbeting av policyer, riktlinjer och riskprocessen har genomförts för att förbereda inför kommande regelverk.

Driftkostnaderna för försäkringsrörelsen ökade med 3,3 Mkr och finansförvaltningen minskade med 1,3 Mkr. Förvaltningskostnadsprocenten ökade något från 0,18 procent till 0,19 procent jämfört med föregående år. Främst beror de ökade driftkostnaderna på förberedande arbete med anpassningar inför de kommande kraven inom den nya tjänstepensionsregleringen IORP II, samt pensionskostnader relaterade till avgående vd.

FPK, liksom andra tjänstepensionskassor, tillämpar lagen om understödsföreningar (1972:262) som numera är en lagstiftning som upphört att gälla. Denna tillämpning är möjlig i enlighet med övergångsbestämmelserna till den nya försäkringsrörelselagen (FRL) som gäller från 1 april 2011.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

Styrelsen fattade beslut i december 2019 om att pensionstilläggen och fribreven räknas upp med 1,45 procent i januari 2020, vilket motsvaras av förändringen av KPI under perioden september 2018 och september 2019.

Under 2019 pensionerades vd Åke Gustafson och ersattes av Caroline Örtengren som ny vd.

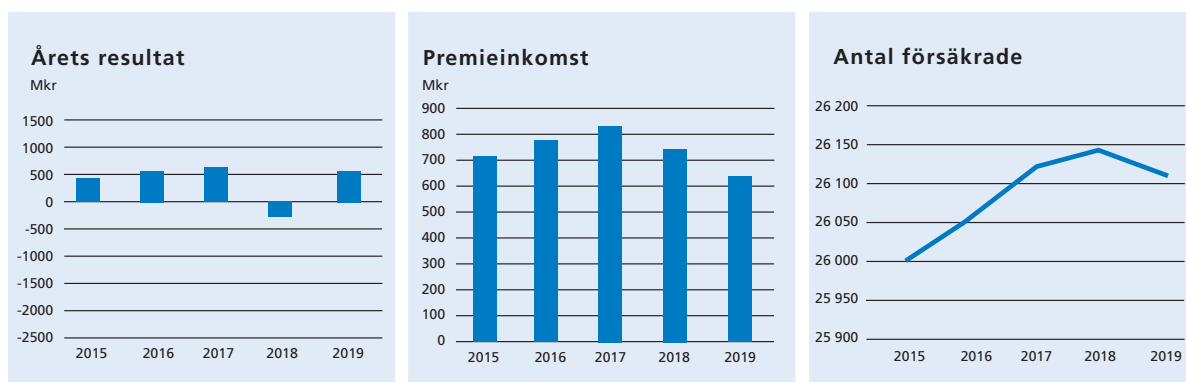
VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER ÅRETS UTGÅNG

FPK, liksom många andra försäkringsgivare, har under det första kvartalet 2020 utmanats av stark turbulens på de finansiella marknaderna till följd av effekterna av Coronaviruset Covid-19. FPK följer noggrant utvecklingen och restriktioner till följd av smittspridningen och analyserar risker såväl på lång som kort sikt. FPKs solvenssituation är trots det rådande läget fortsatt stabil.

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat efter skatt uppgick till 501 (-301) Mkr. De försäkringstekniska avsättningarna värderas utifrån FFFS 2013:23 med dispens från Finansinspektionen om modell för framtagandet av diskonteringsräntekurva. Den försäkringstekniska avsättningen ökade med 961 Mkr. Ökningen berodde främst på en mycket lägre kurva för diskonteringsränta.

Avkastningen på placeringstillgångarna uppgick till 9,7 (0,9) procent vilket bidrog till årets resultat med 1 461 Mkr. Samtliga tillgångsslag gav positivt bidrag till årets resultat. Mest bidrog avkastningen från aktier.

PREMIEINKOMST

Premieinkomsten för 2019 uppgick till 624 (731) Mkr. Premieinkomsten minskade med cirka 15 procent vilket främst berodde på en minskning i slutbetalningspremier för dem som gått i pension före ordinarie pensioneringstidpunkt.

Premieinkomst, Mkr	2019	2018
Löpande premier	519	551
Engångspremier*	15	54
Fribrevsuppräknning	90	126
Summa premieinkomst	624	731

*Engångspremierna består av slutbetalningspremier för försäkrade som gått i pension före ordinarie pensioneringstidpunkt.

KAPITALAVKASTNING

Placeringsstillgångarna uppgick vid årets slut till 16 442 (15 061) Mkr. Totalavkastningen uppgick till 9,7 (0,9) procent. Alla tillgångsslag, men främst aktier, bidrog positivt till årets avkastning. Alla aktiemarknader utvecklades positivt och den bästa utvecklingen sågs hos amerikanska aktier, parat med en stark USD-utveckling. Bidraget från aktier uppgick till 6,0 procent (efter kostnader för FPKs valutahedge).

Obligationer bidrog med 1,5 procent med stöd från räntenedgången och det faktum att creditspreadar gick ihop under året. Främsta bidraget inom obligationer kom från egna långa bostadsobligationer samt kreditobligationer. FPKs direktägda fastigheter värderades vid årsskiftet och årets värdeökning uppgick till 12,5 procent. Bidraget från fastigheter var 1,5 procent för hela portföljen. Även alternativa placeringar hade en positiv utveckling och infrastruktur, råvaror samt private equity bidrog med 0,6 procent.

Under det tredje kvartalet var det stor recessionsoro och räntorna föll till rekordlåga nivåer, speciellt i Tyskland, men även Sverige hade negativa statsräntor på alla löptider upp till tio år. Fjärde kvartalet präglades av lättnad med ledande indikatorer som vände upp något från sin nedåttrend. Detta ledde till ökad riskaptit och en gradvis normalisering av ränteläget från extremlåga nivåer. Swapräntan bottnade i augusti på 0,10 procent och har sedan stadigt gått upp och slutade året på 0,67 procent. Tioårsräntan för svenska statsobligationer är återigen positiv och slutade året på 0,13 procent. Spreaden för krediter med rating Investment Grade gentemot statsobligationer är återigen på låga nivåer.

Även om det är en svag återhämtning så är prognoserna för 2020 ganska stabila med i stort sett oförändrad tillväxt i världen. Fortsatt svag tillväxt i Europa, något bättre i USA, fortsatt hög tillväxt i Kina samt delar av tillväxtmarknaderna gör att prognoser för världens tillväxt hamnar på drygt 3 procent för 2020-2021.

Riksbanken gick under december emot resten av världens centralbanker och höjde styrräntan med 0,25 procentenheter till noll.

Samtidigt har Riksbankens prognos för de kommande tre åren skruvats ned till noll, så det är mycket sannolikt att räntorna ska ligga lågt under en längre tid framöver.

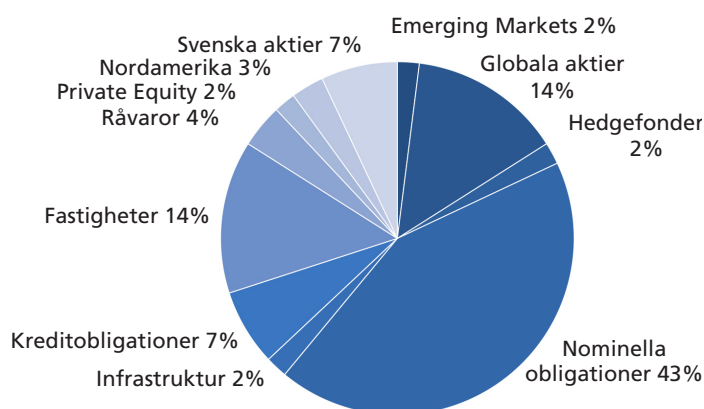
Efter ett svagt aktieår 2018 vände kurserna upp under 2019 och avkastningen på aktieportföljen blev 26,8 procent. Räntorna föll under året och FPK förlängde durationen för att erhålla lite högre yield. Avkastningen för räntebärande tillgångar blev 3,1 procent. Även fastigheter har fortsatt haft en god utveckling med högre hyror, främst för kontor, vilket drivit upp värdena. FPKs totala fastighetsinvesteringar gav en avkastning på 11,8 procent för 2019.

Totalavkastningstabell för Moderföreningen

Tkr	Marknadsvärde		Marknadsvärde		Totalavkastning % 2019	Totalavkastning % 2018
	2019-12-31	Andel, %	2018-12-31	Andel, %		
Räntebärande	8 226 796	50,0	8 537 526	56,7	3,1	1,2
Aktier	4 286 736	26,1	2 967 657	19,7	26,8	-7,3
Fastigheter	2 281 483	13,9	1 992 846	13,2	11,8	9,3
Alternativa investeringar	1 647 338	10,0	1 562 663	10,4	9,1	6,8
Total	16 442 353	100,0	15 060 692	100,0	9,7	0,9

Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendationer. Värdering av placeringstillgångar har gjorts till slutkurs. Skillnaden mellan Totalavkastningstabellen och övrig finansiell rapportering specificeras i not 36.

FPKs placeringstillgångar är fördelade i en diversifierad portfölj av svenska och utländska aktier, svenska räntebärande värdepapper, fastigheter samt alternativa placeringar. Fördelningen av tillgångar per 2019-12-31 framgår av diagrammet ovan.

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

Utbetalda försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar består dels av ersättning vid ålderspension, sjukdom och dödsfall samt driftskostnader för skadereglering. Utöver försäkringsersättningar utbetalas också pensions-tillägg. Pensionstillägget redovisas direkt mot överskottsfonden alternativt värdesäkringsfonden.

Utbetalda försäkringsersättningar uppgick till 508 (543) Mkr varav utbetalda pensioner svarade för 504 (539) Mkr. Driftskostnader i samband med skadereglering och utbetalning av försäkringsersättningar uppgick till 3,7 (4,7) Mkr.

Utbetalda pensioner, Mkr

	Grundpension exklusive pensionstillägg	
	2019	2018
Ålderspension	465	500
Sjukpension	14*	14*
Efterlevandepension	25	25
Summa	504	539

*varav 1,4 (1,5) Mkr utgör särskild löneskatt

Förändringar i avsättning för oreglerade skador

Årets förändring i avsättning för oreglerade skador uppgick till -59,3 (-17,9) Mkr.

Förändringar i livförsäkringsavsättningar

Årets förändring i livförsäkringsavsättning uppgick till +1 020 (+563) Mkr.

KOSTNADER

FPKs totala driftskostnader uppgick till 44,0 (42,9) Mkr. Kostnaderna för försäkringsrörelsen ökade jämfört med föregående år och uppgick till 26,0 (22,6) Mkr. Kostnaderna för skadereglering, vilka redovisas under försäkringsersättningar, minskade till 3,7 (4,7) Mkr. Kostnader för finansförvaltningen minskade med 1,3 Mkr till 13,9 (15,1) Mkr.

Kostnaden för fastighetsförvaltningen ligger kvar på samma nivå som föregående år 0,4 (0,4) Mkr. För mer detaljerad information avseende driftskostnader se not 8.

KONSOLIDERING OCH SOLVENS

Den kollektiva konsolideringsnivån var vid årets utgång 120 (117) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån tillåts variera inom intervallet 100 till 145 procent. Målnivån har definierats till 130 procent vilket är den nivå som styrelsen bedömer att FPK bör eftersträva för att kunna bibehålla en långsiktig strategisk allokering som uppfyller avkastningsmålet. Så länge målnivån inte är uppnådd kommer styrelsen att årligen fastställa en strategisk normalportfölj med en ambition att långsiktigt öka konsolideringen utan att riskera att solvensgraden understiger 104 procent.

Solvensgraden uppgick vid årets slut till 137 (134) procent. FPKs styrelse beslutade i december 2019 att inkludera värdesäkringsfonden i kapitalbasen vid beräkning av solvens. Detta ökade solvensgraden med 3 procentenheter.

RISKER

Mål

I FPKs verksamhet ingår att hantera risker såsom försäkringsrisker, finansiella risker och operativa risker. Genom ett kontrollerat och affärsmässigt risktagande skapar FPK värden för medlemmarna i form av försäkringsskydd och god avkastning. Riskerna ska hanteras så att FPK vid var tidpunkt ska kunna infria sina åtaganden mot de försäkrade, dvs att till förmån för de anställda hos medlemsbolagen respektive deras efterlevande bereda ålderspension, sjukpension inklusive avgiftsbefrielse, efterlevandepension och kapitalunderstöd.

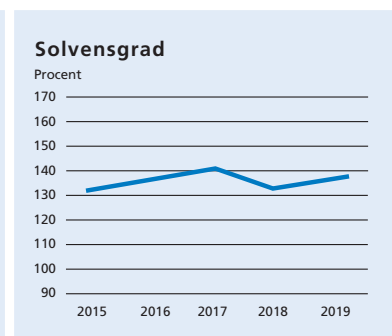
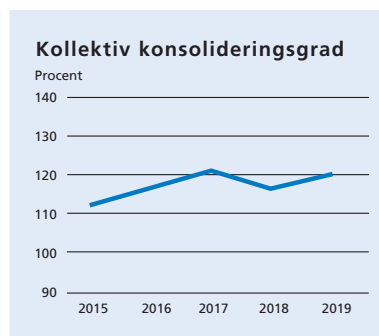
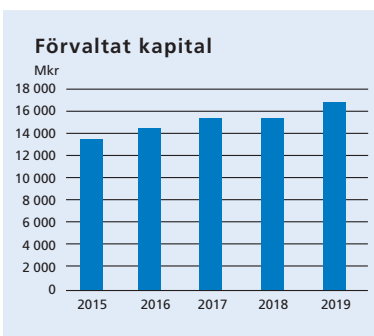
Styrning

I FPK är det fullmäktige som utser styrelsen. Fullmäktige utser externrevisorer. På uppdrag av styrelsen har vd organiserat FPKs verksamhet. Merparten av verksamheten är utlagd på externa leverantörer och kapitalförvaltningsmandat. FPKs interna organisation hanterar i huvudsak tillgångsförvaltning samt upphandling och uppföljning av utlagd verksamhet.

FPKs övergripande långsiktiga mål fastställs årligen av styrelsen. Vd ansvarar för styrning och uppföljningen av FPKs mål samt att arbetet sker integrerat med riskstyrning och riskuppföljning.

Riskorganisation

Det övergripande ansvaret för FPKs riskhantering åligger styrelsen. Styrelsen har delegerat ansvaret för den löpande hanteringen av riskhanteringssystemet till vd. Styrelsen beslutar om riskkapitit och verksamhetsmål samt inriktning och ramverk för riskhanteringsprocessen.

Ansvar för den praktiska hanteringen av riskerna åligger respektive utsedd ansvarig i verksamheten enligt styrelsens eller vds instruktioner samt policy för riskhantering. Funktionerna riskkontroll, compliance och internrevision fungerar som stöd till både styrelse, vd och verksamheten i övrigt. Funktionen för den oberoende riskkontrollen är utlagd till en extern leverantör (FCG) som självständigt och oberoende ansvarar för att upprätthålla och förvalta FPKs riskkontroll. Den oberoende riskkontrollen ansvarar för rapportering till styrelsen och vd samt är huvudansvarig för den samlade rapporteringen och analysen av FPKs risker.

Compliance är ansvarig för att oberoende följa upp regel efterlevnaden inom FPK. Denna funktion är outsourcad till FCG. Compliance har vidare till uppgift att ge råd till FPK vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar av de externa regelverken. Compliance rapporterar till vd och styrelsen samt lämnar årligen en samlad bedömning, direkt till styrelsen, av hur väl föreningen uppfyller gällande lagar och regler.

Internrevision ansvarar för oberoende granskning och uppföljning av den interna styrningen och kontrollen. Policyer och rutiner revideras regelbundet för att säkerställa att de motsvarar aktuella regelverk och villkor för FPKs åtaganden.

Finansiella risker

Investeringar i olika finansiella instrument innebär exponering för olika typer av risker. För FPKs del är ränterisken och aktierisken de största finansiella riskerna. FPKs riskuppföljning baseras på återkommande beräkningar av sannolikheten för att gränsvärdena passeras för konsolidering och solvens vid portföljförändringar samt i Finansinspektionens trafikkljus.

I placeringsriktlinjerna har risknivåerna definierats för de finansiella riskerna. Totalportföljens maximala risk definieras som att sannolikheten inte får vara högre än 5 procent, att FPKs kollektiva konsolidering, beräknad med full värdesäkring, ska falla under 95 procent på ett och tre års sikt. Kvoten mellan kapitalbuffert och kapitalkrav i Finansinspektionens trafikkljusmodell ska överstiga 1,4.

Styrelsen kan i särskilda fall besluta om att avvika från dessa nivåer då särskilda åtgärder behöver vidtas. Risknivån får dock aldrig vara högre än att sannolikheten är högst 1 procent för att FPKs solvensgrad, beräknad utan framtida värdesäkring, ska falla under 104 procent på ett och tre års sikt.

Försäkringsrisker

Premier och åtaganden baseras på antaganden om dödlighet, ränta (diskontering), sjuklighet och driftskostnader. Riskmässigt väger ränte- och dödlighetsantagandet tyngst. I dödlighetsantagandet är det den så kallade livsfallsrisken som dominerar, dvs risken för att de försäkrade lever längre än vad som antagits.

Genom att följa upp riskresultatet i föreningen och följa utvecklingen i samhället i stort erhålls en god bild av tillförlitligheten i antagandena. För att säkerställa åtagandena måste det finnas tillgångar som med god marginal täcker skulden till de försäkrade. FPKs erfarenhet av tjänstepensioner ger goda förutsättningar att hantera de försäkringsrisker som är förenade med försäkringsbeståndet. FPKs hantering av risker beskrivs mer detaljerat i not 2.

HÅLLBARHETSREDOVISNING

FPK är en pensionskassa för anställda i försäkringsbranschen. FPK tillhandahåller en plan för förmånsbaserad pensionsförsäkring för anknutna medlemsbolag. Medlemsbolagen betalar in en premie för sina anställda som omfattas av denna plan, och FPKs uppgift är att förvalta dessa medel så att medlemsbolagen och dess anställda är trygga med att planen kan fullföljas. FPK har tre anställda.

För kapitalförvaltningsverksamheten finns en hållbarhetspolicy upprättad som är en del av placeringsriktlinjerna.

Ansvarsfullt företagande (hållbarhet) innebär att FPKs verksamhet ska bedrivas på ett sätt som upprätthåller etiska värderingar, visar respekt för människor, samhälle och miljö. FPK ska utöver att följa legala krav även möta de etiska förväntningar som våra intressenter har på FPKs verksamhet.

FPKs intressenter vad gäller ansvarsfullt företagande omfattar medlemsbolagen och dess anställda, samarbetspartners och övriga intressenter som berörs av verksamheten. FPK är en understödsförening, vilket innebär att verksamheten ytterst ägs och styrs av verksamhetens representanter i fullmäktige.

FPK ska säkerställa ett konsekvent förhållningssätt till hur det bedriver sin verksamhet och de värderingar som ligger till grund för dess beslut. Policyn beskriver ledningens åtagande när det gäller att bedriva verksamhet på ett ansvarsfullt sätt.

MILJÖ

FPK skall där så är lämpligt skapa långsiktiga relationer med samarbetspartners och agera rättvist och ärligt i alla ärenden som rör leverantörer och samarbetspartners, inkludera ett hållbarhetsperspektiv när upphandlingsbeslut fattas avseende varor och

tjänster samt samarbeta med leverantörer och samarbetspartners för att skapa medvetenhet och bidra till att minska deras egen samhälls- och miljöpåverkan

FPK vill medverka till en miljömässigt hållbar utveckling och minska sin negativa miljöpåverkan. Vi är medvetna om att vi har en direkt miljöpåverkan i vår affärsverksamhet och en indirekt påverkan som uppstår i samband med upphandling av tjänster och produkter samt vid investeringsbeslut.

FPK ska beakta och minska negativ miljöpåverkan, ställa upp mål och vidta åtgärder för att minska den negativa miljöpåverkan som uppstår av verksamheten. FPK skall sträva efter att återvinna och återanvända så mycket som möjligt samt stimulera och uppmärksamma nytänkande som leder till innovationer i verksamheten som bidrar till minskad miljöpåverkan.

FPK har under 2019 slutfört ett projekt kring energibesparing i våra direktägda fastigheter. FPK har bytt radiatorventiler i två fastigheter i kombination med byte av undercentral så har energibehovet minskats. FPK har även tilläggsisolerat vindarna. Energibesparingen kommer att utvärderas under 2020.

Från 2017 mäter FPK sitt koldioxidavtryck inom våra aktieplaceringar. FPK följer den branschstandard som Svensk Försäkring rekommenderar som innebär att vi mäter företagets direkta utsläpp samt indirekta utsläpp i form av energianvändning i verksamheten. Koldioxidavtrycket jämförs sedan med ett brett världsindex. Målsättningen med att mäta koldioxidavtrycket är att tydliggöra FPKs påverkan på klimatet samt sträva efter en minskad påverkan.

SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONAL
 FPK har inget väsentligt att rapportera kring sociala förhållanden.

RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER OCH MOTVERKANDE AV KORRUPTION
 FPK har leverantörer i form av externa kapitalförvaltare för t ex aktieförvaltning. FPK strävar efter att använda sig av förvaltare som undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). FPK, i egenskap av direkt eller indirekt ägare, har ambitionen att verka för ett hållbart värdeskapande i alla sina investeringar. Vi anser att hållbarhets- och bolagsstyrningsrisker också kan vara finansiella risker och att ansvarsfullt agerande är en förutsättning för att ett företag ska kunna ge bra avkastning på lång sikt. Vi tror att vi kan skapa värde för våra intressenter genom att i våra analyser och investeringsbeslut aktivt ta hänsyn till ESG-frågor.

Vad avser aktieinvesteringar har FPK främst investerat i indexfonder med syftet att få en bred exponering mot marknaden. Dessa investeringar är inte aktivt förvaltade och är därför undantagna vad avser hållbarhetskriterier. Det pågår dock ett arbete hos flera fondbolag att inkludera kriterier även för indexfonder och under 2019 har flera indexfonder inkluderat hållbarhetskriterier.

ÅKTIEPORTFÖLJENS KOLDIOXIDAVTRYCK

Det redovisade nyckeltalet mäter aktieportföljens koldioxidavtryck i förhållande till portföljbolagens intäkter (nettoomsättning). Det kan ses som ett mått på hur koldioxideffektiva bolagen i aktieportföljen är. Mätningen är utförd av South Pole Group och följer Svensk Försäkrings rekommendation om redovisning av koldioxidavtryck i försäkringsföretagens investeringsportföljer.

Nyckeltalet visar hur många ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) som bolagen i den aktuella portföljen släpper ut per miljon kronor i intäkt. Nyckeltalet redovisas som ton CO₂e /Mkr. Redovisningen baseras på uppgifter om aktieportföljens innehav och marknadsvärde per den 31 december.

För FPKs aktieportfölj har de totala utsläppen uppmätts till 54 329 ton koldioxid vilket i relation till nettoomsättningen i miljoner kronor ger ett värde om 28,3 vilket är i linje med värdet för 2018.

Utsläppsmätningarna följer den globala redovisningsstandarden GHG protokollet (Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard) och baseras på senast tillgängliga koldioxiddata för direkta (Scope 1) och indirekta utsläpp i samband med förbrukning av energi (Scope 2). Beräkningen för FPKs aktieportfölj har en täckningsgrad på 84 procent av marknadsvärdet. Täckningsgraden skall vara över 75 procent enligt rekommendationen. Nyckeltalet visar en ögonblicksbild av hur aktieportföljens växthusgasutsläpp ser ut. Värdet kommer att variera i takt med att portföljbolagens utsläpp respektive intäkter förändras, men även då förvaltaren köper eller säljer aktier i portföljen. Även växelkursförändringar påverkar mätningen.

FLERÅRSÖVERSIKT, MODERFÖRENINGEN

	2019	2018	2017	2016	2015
Resultat, Mkr					
Premieinkomst	624	731	821	762	700
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	249	576	91	321	529
Orealiserade vinster/förluster	1 134	-484	618	456	-444
Försäkringsersättning	-448	-526	-528	-537	-508
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	512	-288	622	572	479
Årets resultat	501	-301	612	561	448
Ekonomisk ställning, Mkr					
Balansomslutning	16 077	14 745	14 698	13 963	13 036
Placeringsstillgångar	15 938	14 568	14 497	13 603	12 561
Försäkringstekniska avsättningar	11 992	11 031	10 486	10 144	9 721
Konsolideringskapital	4 434	4 012	4 442	3 952	3 424
Kollektivt konsolideringskapital	2 246	1 765	2 215	1 801	1 311
Erforderlig solvensmarginal	496	461	439	433	413
Kapitalbas	4 032	3 679	4 155	3 713	3 231
Nyckeltal %					
Direktavkastning	0,8	1,0	1,4	2,0	2,1
Totalavkastning	9,7	0,9	5,4	6,2	0,9
Förvaltningskostnadsprocent	0,19	0,18	0,17	0,19	0,22
Kollektiv konsolideringsgrad	120	117	121	117*	113
Solvensgrad	137**	134	140	137*	133

*Vid årsskiftet 2015/2016 sänktes premieräntan och samtidigt infördes ett nytt livslängdsantagande vid bestämningen av avgiften samt vid värdering av livavsättning

**Från och med december 2019 inkluderas värdesäkringsfonden i kapitalbasen vid beräkning av solvensgrad.

RESULTATRÄKNING

Tkr	Not	Koncernen		Moderföreningen	
		2019	2018	2019	2018
Premieinkomst	3	623 701	731 041	623 701	731 041
Kapitalavkastning, intäkter	4	540 891	917 262	524 839	899 194
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	1 269 951	172 097	1 209 951	134 097
Övriga tekniska intäkter	6	6	7	6	7
Försäkringsersättningar					
Utbetalda försäkringsersättningar	7	-507 711	-543 456	-507 711	-543 456
Förändring i Avsättning för oreglerade skador		59 307	17 947	59 307	17 947
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar					
Förändring i Livförsäkringsavsättning		-1 020 049	-562 916	-1 020 049	-562 916
Driftskostnader	8	-25 984	-22 643	-25 984	-22 643
Kapitalavkastning, kostnader	9	-281 068	-333 921	-275 812	-325 424
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-76 262	-618 048	-76 262	-618 048
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		582 782	-242 630	511 987	-290 201
Icke-teknisk redovisning					
Övriga kostnader		-	-	-	-
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		582 782	-242 630	511 987	-290 201
Skatter	11	-13 066	-12 970	-11 243	-11 164
Årets resultat		569 716	-255 600	500 744	-301 365
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET					
Årets resultat		569 716	-255 600	500 744	-301 365
Övrigt totalresultat		-	-	-	-
Årets totalresultat		569 716	-255 600	500 744	-301 365

RESULTATANALYS**Moderföreningen**

Tkr	Totalt	Förmånsbestämd försäkring	Premiebestämd försäkring	RisKFörsäkring
Premieinkomst	623 701	577 971	6 295	39 434
Övriga tekniska intäkter	6	-	6	-
Kapitalavkastning, intäkter	524 839	488 082	29 247	7 510
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	1 209 951	1 125 213	67 426	17 312
Utbetalda försäkringsersättningar	-507 711	-453 235	-36 766	-17 676
Förändring i Avsättning för oreglerade skador	59 307	-	-	59 307
Förändring i Livförsäkringsavsättning	-1 020 049	-1 004 823	-15 226	-
Driftskostnader	-25 984	-21 595	-1 100	-3 289
Kapitalavkastning, kostnader	-275 811	-256 495	-15 370	-3 946
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-76 262	-70 921	-4 250	-1 091
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	511 987	384 163	30 262	97 561
Varav avvecklingsresultat	-	-	-	72 254
Skatter	-11 243	-10 607	-636	-
Årets resultat	500 744	373 556	29 626	97 561

BALANSRÄKNING		Koncernen		Moderföreningen	
Tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR					
Placeringstillgångar					
Förvaltningsfastigheter/Byggnader och mark	13	1 677 000	1 491 000	1 102 000	976 000
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag					
Aktier och andelar i koncernföretag	14	60	60	128 810	128 810
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	15	6 169 616	4 846 488	6 169 616	4 846 488
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16	8 151 866	8 434 691	8 151 866	8 434 691
Övriga lån	17	366 300	163 030	366 300	163 030
Derivat	18	19 229	19 276	19 229	19 276
Summa placeringstillgångar		16 384 071	14 954 545	15 937 821	14 568 295
Fordringar					
Fordringar avseende direktförsäkring	19	833	586	833	586
Övriga fordringar	20	755	7 224	47 781	60 815
Summa fordringar		1 588	7 810	48 614	61 401
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	21	76	1	76	1
Likvida medel/Kassa och bank		71 535	84 082	68 276	79 574
Summa andra tillgångar		71 611	84 083	68 352	79 575
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränteintäkter		20 120	33 460	20 120	33 460
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	2 346	2 180	2 264	2 104
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		22 466	35 640	22 384	35 564
SUMMA TILLGÅNGAR		16 479 736	15 082 078	16 077 171	14 744 835

BALANSRÄKNING		Koncernen		Moderföreningen	
Tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	23				
Överskottsfond		3 542 240	3 989 370	3 208 960	3 701 854
Värdesäkringsfond		322 578	277 850	322 578	277 850
Årets resultat		569 716	-255 600	500 744	-301 365
Summa eget kapital		4 434 534	4 011 620	4 032 282	3 678 339
Försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning	24	11 856 686	10 836 638	11 856 686	10 836 638
Avsättning för oreglerade skador	25	135 050	194 357	135 050	194 357
Summa försäkringstekniska avsättningar		11 991 736	11 030 995	11 991 736	11 030 995
Skulder					
Övriga skulder	26	50 767	34 842	50 736	32 247
Summa övriga skulder		50 767	34 842	50 736	32 247
Upplupna skulder och förutbetalda intäkter					
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	2 699	4 621	2 417	3 254
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 699	4 621	2 417	3 254
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		16 479 736	15 082 078	16 077 171	14 744 835

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Koncernen Tkr	Värdesäkrings fond	Överskotts fond	Årets resultat/till lika totalresultat	Totalt
Ingående balans 2018-01-01	258 364	3 525 955	658 445	4 442 764
Disposition av föregående års resultat	-	658 445	-658 445	-
Insättning i värdesäkringsfond	19 486	-2 444	-	17 042
Fribrevsuppräknig	-	-126 258	-	-126 258
Årets pensionstillägg	-	-66 327	-	-66 327
Årets resultat/Tillika totalresultat	-	-	-255 600	-255 600
Utgående eget kapital 2018-12-31	277 850	3 989 370	-255 600	4 011 620
Disposition av föregående års resultat	-	-255 600	255 600	-
Insättning i värdesäkringsfond	44 728	-27 965	-	16 763
Fribrevsuppräknig	-	-89 872	-	-89 872
Årets pensionstillägg	-	-73 692	-	-73 692
Årets resultat/Tillika totalresultat	-	-	569 716	569 716
Utgående balans 2019-12-31	322 578	3 542 240	569 716	4 434 534
Moderföreningen Tkr	Värdesäkrings fond	Överskotts fond	Årets resultat /till lika totalresultat	Totalt
Ingående balans 2018-01-01	258 364	3 285 185	611 698	4 155 247
Disposition av föregående års resultat	-	611 698	-611 698	-
Insättning i värdesäkringsfond	19 486	-2 444	-	17 042
Fribrevsuppräknig	-	-126 258	-	-126 258
Årets pensionstillägg	-	-66 327	-	-66 327
Årets resultat/Tillika totalresultat	-	-	-301 365	-301 365
Utgående eget kapital 2018-12-31	277 850	3 701 854	-301 365	3 678 339
Disposition av föregående års resultat	-	-301 365	301 365	-
Insättning i värdesäkringsfond	44 728	-27 965	-	16 763
Fribrevsuppräknig	-	-89 872	-	-89 872
Årets pensionstillägg	-	-73 692	-	-73 692
Årets resultat/Tillika totalresultat	-	-	500 744	500 744
Utgående balans 2019-12-31	322 578	3 208 960	500 744	4 032 282

KASSAFLÖDESANALYS**Kassaflöde Koncernen**

Tkr	Not	2019	2018
Den löpande verksamheten			
Årets resultat före skatt		582 782	-242 630
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	35	-563 473	299 302
Betald skatt		-13 295	-16 648
Kassaflöde från verksamheten före förändring av tillgångar och skulder		6 014	40 024

Förändring placeringstillgångar netto	35	-52 896	-39 032
Förändring av rörelsefordringar		16 799	11 288
Förändring av rörelseskulder		17 612	-12 374
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-12 471	-94

Investeringsverksamheten

Investering materiella tillgångar		-76	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-76	-

Finansieringsverksamheten

Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-	-
Årets kassaflöde		-12 547	-94

Förändring i likvida medel

Likvida medel vid periodens början		84 082	84 176
Periodens kassaflöde		-12 547	-94
Likvida medel vid periodens slut		71 535	84 082

Under perioden erhållen ränta är 74 745 (97 729) Tkr
 Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod
 Likvida medel avser endast likvida medel i kassa och bank.

KASSAFLÖDESANALYS**Kassaflöde Moderföreningen**

Tkr	Not	2019	2018
Den löpande verksamheten			
Årets resultat före skatt		511 987	-290 201
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	35	-503 473	337 302
Betald skatt		-12 491	-16 569
Kassaflöde från verksamheten före förändring av tillgångar och skulder		-3 977	30 532
Förändring placeringstillgångar netto	35	-52 896	-39 032
Förändring av rörelsefordringar		25 692	19 501
Förändring av rörelseskulder		19 959	-10 527
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-11 222	474
Investeringsverksamheten			
Investering materiella tillgångar		-76	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-76	-
Finansieringsverksamheten			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-	-
Årets kassaflöde		-11 298	474
Förändring i likvida medel			
Likvida medel vid periodens början		79 574	79 100
Periodens kassaflöde		-11 298	474
Likvida medel vid periodens slut		68 276	79 574

Under perioden erhållen ränta är 74 745 (97 729) Tkr
 Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod Likvida
 medel avser endast likvida medel i kassa och bank

NOT I REDOVISNINGSPRINCIPER

Överensstämmelse med normgivning och lag
Årsredovisningen omfattar perioden 2019-01-01-2019-12-31. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 2020-04-08.

Koncernens och moderföreningens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på fullmäktiges årsstämma den 2020-05-14. Årsredovisningen är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 1 för koncernen och RFR 2 i moderföreningen.

Från och med den 2010-01-01 tillämpar FPK full IFRS i koncernredovisningen i enlighet med ändrade regler från Finansinspektionen. Moderföreningen tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS med de begränsningar som följer av FFFS 2008:26 och RFR 2 inklusive ändringsföreskrifter.

Förutsättningar vid upprättande av moderföreningens och koncernens finansiella rapporter

FPKs funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderföreningen samt koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor.

Upprättande av redovisning i enlighet med IFRS kräver att ledningen gör uppskattningar och bedömningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av de intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och eventalförpliktelser som presenteras i redovisningen. Dessa uppskattningar och bedömningar, som gjorts av ledningen, grundar sig på den bästa informationen som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dem. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

Rapportstruktur

RFR 2 anger att delar av IAS 1 Utformning av finansiella rapporter ska tillämpas. Av IAS 1 följer att fullständiga finansiella rapporter utgörs av en balansräkning, en rapport över totalresultat, en resultaträkning, en kassaflödesanalys och en rapport

över förändringar i eget kapital samt noter. För FPK är årets resultat lika med totalresultat.

Konsolideringsprinciper

I koncernredovisningen ingår moderföreningen och de bolag i vilka moderföreningen direkt eller indirekt innehar mer än hälften av röstetalet och har ett bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen. Svensk Pensionsadministration KB utgör ett undantag då komplementären, Skandikon Pensionsadministration AB, tecknar firman.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Dotterbolagens tillgångar och skulder redovisas i koncernbalansräkningen med utgångspunkt i de koncernmässiga anskaffningsvärdena.

Utländsk valuta

Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden kapitalavkastning, intäkter eller kapitalavkastning, kostnader.

Försäkringsavtal

FPKs försäkringsavtal är avtal där en betydande försäkringsrisk av något slag ingår.

Försäkringsrisken uppkommer då försäkringsgivaren går med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämmd försäkrad händelse skulle inträffa.

FPK tillhandahåller ett antal olika försäkringsprodukter. Enligt IFRS 4 skiljer man på pensionsprodukter och sjuk- och livförsäkringsprodukter. Sjuk- och livförsäkringsprodukter är riskförsäkringar där premien bestäms för ett år i taget. Dessa försäkringar innehåller inget sparmoment. För pensionsprodukter intjänas pensionsrätt under premiebetalningstiden.

FPK har redovisningsmässigt klassificerat samtliga produkter som försäkringsavtal.

Premieinkomst

Redovisning av premieinkomsten sker enligt faktureringsmetoden.

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av livförsäkringsavsättningar och avsättning för oreglerade skador. Avsättning för oreglerade skador består främst av det beräknade kapitalvärdet av kassans ansvarighet för sjukpensioner och premiebefrielse för

redan inträffade sjukfall. Avsättningarna är beräknade enligt vedertagna aktuariella principer. Vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar (skulden till de försäkrade) för tjänstepensionsförsäkring ska aktsamma antaganden gälla. De aktsamma antagandena ska göras för diskonteringsränta, dödlighet, sjuklighet, driftskostnader, avkastningsskatt och förändringar i befintliga försäkringsavtal. Vid tillämpning av aktsamhetsprincipen gäller att realistiska värderingar av åtaganden ska gälla.

Explicita säkerhetstillägg ska inte förekomma annat än i situationer där utfallet bedöms särskilt osäkert. Vid osäkerhet i val mellan två likvärdiga modeller används den modell som ger den högsta beräknade avsättningen. Med de aktsamma antagandena ska skulden kassaflödesuppdelas och diskonteras med en riskfri ränta för motsvarande löptid.

Överskott

De försäkrade i FPK kan, som ett komplement till garanterade förmåner, erhålla ytterligare ersättning (återbäring) i form av pensionstillägg, dvs en uppräknings av utgående pensioner motsvarande KPI-förändringen. Pensionstilläggets storlek bestäms av kollektivavtalsparterna. FPK beslutar om finansieringen av pensionstilläggen. Om FPKs ekonomi tillåter finansieras pensionstilläggen av medel ur överskottsfonden, annars kan värdesäkringsfonden tas i anspråk för finansiering. Pensionsstilläggen är inte garanterade och kan därför minska. Överskottsfonden används som riskkapital för att säkerställa att FPK kan fullgöra sina garanterade åtaganden. Värdesäkringsfonden och överskottsfonden ingår i sin helhet i eget kapital.

Driftskostnader

Kostnader för skadereglering beräknas utifrån kalkylerade kostnader dvs en omfördelning av kostnader mellan skadereglering och administrativa kostnader för försäkringsrörelsen. Kostnader för finans- och fastighetsförvaltning är verkliga kostnader, se not 8.

Redovisning av kapitalavkastning

Posten kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), realisationsvinster (netto) och återförda nedskrivningar. Posten kapitalavkastning, kostnader avser

kostnader för placeringstillgångar och omfattar driftskostnader för byggnader och mark, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto) samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar För placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet medan det för övriga placeringstillgångar utgörs av det historiska anskaffningsvärdet. För de placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde.

Vid försäljning redovisas, såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar i resultaträkningen. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Valutakursförändringar, realiserade och orealiserade, redovisas som vinst eller förlust under posten kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader.

Skatter

Redovisad skattekostnad avser avkastningsskatt och övrig skatt. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas årligen.

Förvaltningsfastigheter/Byggnader och mark

Fastigheter värderas till verkligt värde i både koncern och moderförening. Samtliga fastigheter har värderats externt. Värderingen utförs normalt två gånger per år. Verkligt värde definieras som det mest sannolika priset vid en försäljning för varje enskild fastighet. Värderingen har gjorts enligt kassaflödesmetoden, vilket innebär att framtida betalningsströmmar under 6 år samt ett restvärde har nuvärde beräknats. Ortsprisjämförelser används som en kompletterande värderingsgrund. Då värderingen sker till verkligt värde, görs ingen avskrivning på fastigheterna. Realiserade och orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Hyresintäkter redovisas under kapitalavkastning, intäkter och fastighetskostnader under kapitalavkastning, kostnader.

Redovisning av placeringstillgångar

Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen per affärsdagen. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar och övriga skulder. Finansiella tillgångar och skulder som avyttrats i sin helhet bokas bort från balansräkningen i anslutning till avyttringstillfället. De finansiella instrument som de facto består av både tillgångar och skulder redovisas per kontrakt till nettovärdet för instrumentet på balansdagen. FPK klassificerar placeringstillgångarna som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen som består av två underkategorier; innehav för handelsändamål (derivat) och instrument som bestämts tillhöra respektive tillgångskategori vid den initiala redovisningen. Verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad, fastställs vid köptillfället enligt noterad köpkurs på balansdagen exklusive transaktionskostnader. Verkligt värde för räntebärande värdepapper har fastställts som noterad köpkurs på marknaden. Värdeförändringar under en period, såväl orealiserade som realiserade, redovisas via resultaträkningen. För de tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs verkligt värde genom olika värderingstekniker vilka redovisas i tabell nedan samt i not 30.

Lånefordringar redovisas till det belopp som beräknas inflyta enligt avtal.

Derivat redovisas i not 18. Per 2019-12-31 fanns det derivatkontrakt i form av valutaterminer och ränteswappar. Derivat värderas och redovisas till verkligt värde per kontrakt. Derivat har kategoriserats såsom innehav för handelsändamål.

Aktier i dotterbolag

I moderföreningen redovisas aktier i dotterföretagen till anskaffningsvärde.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella tillgångar redovisas till ackumulerat anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningen sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Tabellen visar hur verkligt värde bestämts för finansiella instrument som värderas till verkligt värde. De olika nivåerna innebär följande:

- Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument
- Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1
- Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Instrument	Typ	Klass	Modell
Räntebärande värdepapper	Nominella obligationer, Realobligationer, FRN	Nivå 1	Prissättning på noterad handelsplats
	Räntecertifikat	Nivå 1	På uppgift av institut eller prissättning på noterad handelsplats
Aktier	Noterade	Nivå 1	Prissättning på noterad handelsplats
	Onoterade	Nivå 3	FPKs egen värdering- uppgift från 2-3 finansiella institut/banker som prissätter. Alternativt enligt etablerad värderingsmodell utifrån värderingsmodell från motpart.
Derivat	Valutatermin	Nivå 2	Prissättning på noterad handelsplats
	Räntetermin	Nivå 2	Prissättning på noterad handelsplats
	Swaption	Nivå 2	Etablerad värderingsmodell utifrån noterade marknadspriser
	Aktieindexoption	Nivå 2	Etablerad värderingsmodell utifrån underlag från motpart
	Ränteswap	Nivå 2	Etablerad värderingsmodell utifrån noterade marknadspriser
	Inflationsswap	Nivå 2	Etablerad värderingsmodell utifrån noterade marknadspriser
Strukturerade produkter	Aktieindexobligationer	Nivå 2	På uppgift av institut eller prissättning på noterad handelsplats
Fonder	Räntefond, aktiefond, råvarufond	Nivå 1	Prissättning på noterad handelsplats
	Hedgefonder, Derivatfond	Nivå 1, 2	Prissättning på noterad handelsplats, underlag från motpart.
	Fastighetsfond	Nivå 3	Etablerad värderingsmodell utifrån underlag från motpart
	Private-equity fond	Nivå 3	Etablerad värderingsmodell utifrån underlag från motpart
Lån	Lån utan säkerhet i fast egendom	Nivå 3	Etablerad värderingsmodell utifrån underlag från motpart

Fördelning av marknadsvärde per instrument redovisas i not 30.

Eventualförpliktelser

FPK har en eventualförpliktelse i form av delägar- skap i handelsbolag samt investeringsförpliktelser. En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas. Mer information finns i not 29.

Pensioner för egen personal

FPKs pensionsförmåner säkras genom försäkrings- lösningar vilka består av både förmåns- och avgiftsbestämda pensionsplaner.

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala.

I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Med förmåns- bestämd pension avses att den anställda garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen.

FPK redovisar förmånsbestämda pensionsplaner såsom avgiftsbestämda i enlighet med Redovisnings- rådets undantagsregel i UFR6.

Föreningens förpliktelser avseende pensioner redovisas som kostnad i resultaträkningen för den period som kostnaden avser.

Nya redovisningsprinciper

FPK lyder under den upphävda lagen om under- stödsföreningar (1972:262) av den anledningen har FPK inte applicerat redovisningsprinciper som tillkommit under 2019.

NOT 2 UPPLYSNINGAR OM RISKER

I förvaltningsberättelsen, under avsnittet risker, beskrivs FPKs mål, styrning och riskorganisation. Denna not omfattar kvalitativa och kvantitativa upplysningar om FPKs risker.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisk finns hos FPK i anknytning till försäkringshändelserna dödsfall, livsfall och sjukdom.

FPK tillhandahåller försäkring för ålderspension, familjepension, sjuk- och premiebefrielse. Alla produkter är tjänstepensionsförsäkringar i enlighet med FTP-planen (förmånsbaserade planen avdelning 2) för personer som är anställda eller varit anställda i försäkringsbranschen.

Sjuk- och premiebefrielseförsäkring är riskförsäk- ring. Ersättning utgår vid försäkringsfall under premiebetalningstid. Ingen rätt till försäkringsersät- ning kan uppstå när premiebetalningen upphör. Ålders- och familjepensionsförsäkring har karaktär av sparande. Pensionsrätt tjänas in under den tid som premier betalas. Den intjänade pensionsrätten

gäller även om premiebetalningen upphör i förtid. På grund av försäkringarnas karaktär och sammansät- ning samt portföljens storlek har FPK valt att inte teckna återförsäkring.

De huvudsakliga riskerna inom försäkringsverk- samheten är teckningsrisk och avsättningsrisk. Teckningsrisken hänför sig till prissättningen av försäkringsavtal och den inneboende osäkerheten som är förenad med sådana avtal. Premiesättningen baseras på antaganden om dödlighet, ränta (kapi- talavkastning), sjuklighet och driftskostnader. Den förväntade återstående livslängden (dödligheten) fastställs genom studier av större bestånd än föreningens egna bestånd. Dödligheten i det egna beståndet följs upp och den kontrolleras mot antagandena. Om signifikanta avvikelser kan upptäckas justeras antagandena därefter. På motsva- rande sätt hanteras sjuklighetsrisken.

Avsättningsrisken avser de försäkringstekniska avsättningarnas tillräcklighet. Även avsättningarna baseras på antaganden liknande de som gäller för premiesättningen. Avsättningarna beräknas dock

med en annan diskonteringsränta än premierna. Finansinspektionens FFFS 2013:23 anger regler för hur diskonteringsräntan ska bestämmas för beräkning av avsättningarna. Avsättningarnas känslighet för antaganden om dödlighet, sjuklighet och diskonteringsränta analyseras regelbundet och ingår även i Finansinspektionens trafikljus.

Vid 20 procents förändring (minskning) av dödlighetsantagandet ökar FTA med 757 (677) Mkr. En minskning av dödlighetsantagandet med 20 procent betyder att den förväntade återstående livslängden för en 65-åring ökar med cirka två år.

Risken för kassan är att en medlem lever längre än beräknat.

Avsättningen stressas vid ändring av räntekurvan. Stressen utförs genom att sänka underliggande värdepapper, enligt föreskriften för val av diskonteringsränta, med 100 baspunkter (1 procentenhet), ökningen av FTA uppgår då till 645 (1 195) Mkr. 100 baspunkters nedgång av marknadsnoteringar betyder att räntekurvan som används vid diskontering sänks främst på kortare durationer. Om marknadsräntan går ner i motsvarande utsträckning kommer å andra sidan FPKs räntebärande tillgångar att öka i värde, vilket delvis motverkar ökningen i försäkringstekniska avsättningar. Dessa nettoeffekter analyseras varje månad, se även Ränterisker nedan. Kapitalkravet för sjuklighetsrisker enligt Finansinspektionens trafikljus är 57 (62) Mkr.

Finansiella risker

FPK möter i sin verksamhet olika typer av finansiella risker som likviditets-, kredit-, ränte-, valuta-, fastighets- och aktierisker. FPKs placeringspolicy innehåller riktlinjer som fastställer riskmandat, riskorganisation och metod för uppföljning.

Normalportföljen 2019 hade en förväntad genomsnittlig avkastning på 2,6 procent över en femårsperiod.

Styrelsen beslutar om strategisk och taktisk allokering samt fastställer regler för intern kontroll. Placeringskommittén fungerar som beredande organ för kapitalförvaltningsbeslut som styrelsen fattar och fungerar även som rådgivare till vd. FPKs ledning och styrelse tillställs månadsvis en fullständig finansrapport för uppföljning av kapitalförvaltningen och riskmandat.

Derivat används för att omfördela risker, och i FPKs fall, försäkra sig mot förlust. De två vanligaste derivaten är terminer och swappar. FPK använder derivat för att hantera exponeringar i valuta, ränta och aktier. Köp- och säljoptioner får användas i syfte att minska risken i aktieportföljen, dvs en försäkring mot förlust i underliggande tillgång. Utöver ovanstående får även andra räntederivat användas till att öka eller minska risken i ränteportföljen i syfte att vid var tid trygga FPKs utfästa åtaganden genom att långsiktigt matcha den ränta med vilken åtagandena diskonteras. All valutaexponering i räntebärande tillgångar ska valutasäkras. Valutaexponering i aktietillgångar kan valutasäkras. För mer information se not 18. Nedan följer en redogörelse för respektive risk.

Känslighetsanalys

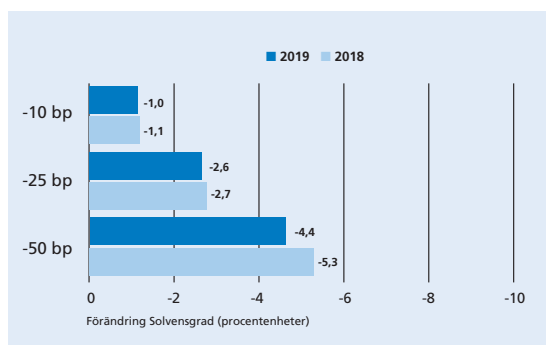
FPK undersöker motståndskraften i den totala skuld- och tillgångsportföljen gentemot stora marknadsrörelser genom regelbundna stresstester. Ett komplement till detta är känslighetsanalysen som visar effekten på solvensgraden av mindre värdeförändringar inom aktier, fastigheter och räntebärande värdepapper. Känslighetsanalysen avseende aktier respektive fastigheter genomförs med utgångspunkt i tre scenarier med värdefall om 5, 10 samt 20 procent medan känslighet i de räntebärande tillgångarnas värde illustreras av förändring av den underliggande diskonteringskurvan genom sänkningar av samtliga marknadsräntor om 10, 25 samt 50 räntebaspunkter (bp). Den senare analysen kompletteras av motsvarande åtgärd för skulden genom sänkningar av de aktuella marknadsräntorna som används för att diskontera skulden.

Ingående parametrar för känslighetsanalysen nedan och respektive utfall redovisas under aktuellt riskavsnitt.

Parametrar	
Aktier	Värdefall om 5, 10 respektive 20 procent
Fastigheter	Värdefall om 5, 10 respektive 20 procent
Räntebärande tillgångar och skuld	Marknadsräntor justeras ned om 10, 25 respektive 50 räntebaspunkter (bp)

Ränterisker

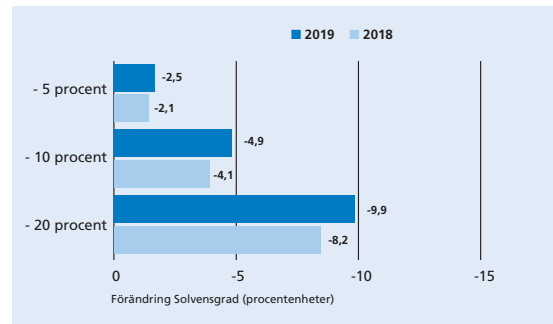
FPK är exponerat för ränterisk i och med att marknadsvärdet på räntebärande tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Exponeringen finns även i de försäkringstekniska avsättningarna eftersom de marknadsvärderas och påverkas därmed av marknadsräntans rörelser. Om marknadsräntan sjunker ökar tillgångarna i värde vilket motverkas av att de försäkringstekniska avsättningarna ökar i värde. Marknadsräntor som blir negativa för någon löptid ska justeras så att de får värdet noll. Nettoeffekten av dessa värdeförändringar analyserar FPK månadsvis. Ränterisken, inklusive effekten av skuldens förändring uppgick till 124 (834) Mkr enligt trafikljuset 2019-12-31.

Känslighetsanalys avseende räntebärande tillgångar samt skuld, påverkan av räntejustering på solvensgrad i procentenheter.

Aktierisk

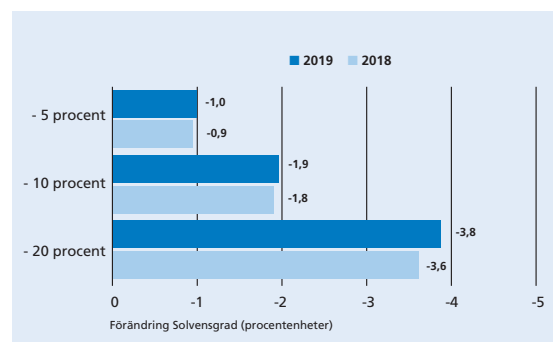
Med aktierisk avses risken för värdeminskning på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. FPK hanterar risken genom diversifiering och placering i indexfonder. Aktierisken brutto enligt trafikljuset 2019-12-31 uppgick till 1 976 (1 765) Mkr, vilket innebär att det är den största risken som FPK hanterar i sin placeringsverksamhet.

Känslighetsanalys avseende aktier, påverkan av värdeförändringen på solvensgrad i procentenheter.

Fastighetsrisk

Med fastighetsrisk avses risken för värdeminskning i fastigheter. Investeringar i fastigheter begränsas av placeringspolicyns regler. Fastighetsrisken brutto uppgick till 797 (522) Mkr enligt trafikljuset 2019-12-31.

Känslighetsanalys avseende fastigheter, påverkan av värdeförändringen på solvensgrad i procentenheter.

Likviditetsrisk

Enligt placeringspolicyn ska FPK hålla likvida medel som täcker 30 dagars prognostiserade kassaflöden. Fastigheter, hedgefonder och eventuella andra tillgångar som inte kan omsättas med erhållande av likvid inom 5 dagar får ej bestå av mer än 25 procent av placeringstillgångarna.

För löptidsanalys gällande tillgångar och skulder se nästa sida.

Löptids- och känslighetsanalys (Tkr)

2019

Tillgångar	< 3 månader	3 - 12 månader	1 år - 5 år	> 5 år	Utan löptid ⁴	Summa	Genomsnittlig löptid, år
Räntebärande	-	101 500	1 607 000	552 900	5 604 024	7 865 424	6,5
Aktier och andelar ¹	-	-	-	-	6 169 616	6 169 616	-
Derivat ¹	4 452	-	-	14 777	-	19 229	11,3
Summa	4 452	101 500	1 607 000	567 677	11 773 640	14 054 269	-

Skulder	< 3 månader	3 - 12 månader	1 år - 5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa	Genomsnittlig löptid
Garanterat ²	21 990	55 598	446 650	15 374 304	-	15 898 542	19,7
Pensionstillägg ³	19 123	54 540	239 833	462 901	-	776 397	7,7
Derivat ¹	-	-	-	-	-	-	-
Summa	41 113	110 138	686 483	15 837 205	-	16 674 939	-

¹ För Aktier och andelar samt derivat avser värdet marknadsvärde medan tillgångar i kategorin Räntebärande avser nominellt belopp

² Förväntade framtida utbetalningar minskade med förväntade framtida premier, odiskonterade

³ Förväntade framtida utbetalningar av pensionstillägg, odiskonterade

⁴ Räntebärande utan löptid avser marknadsvärdet av fondinnehav

2018

Tillgångar	< 3 månader	3 - 12 månader	1 år - 5 år	> 5 år	Utan löptid ⁴	Summa	Genomsnittlig löptid, år
Räntebärande	4 757	2 055	2 861 934	1 033 120	4 231 449	8 133 315	5,9
Aktier och andelar ¹	-	-	-	-	4 846 488	4 846 488	-
Derivat ¹	19 089	-	188	-	-	19 277	1,4
Summa	23 846	2 055	2 862 122	1 033 120	9 077 937	12 999 080	-

Skulder	< 3 månader	3 - 12 månader	1 år - 5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa	Genomsnittlig löptid
Garanterat ²	26 451	66 364	359 304	15 179 949	-	15 632 068	20,1
Pensionstillägg ³	17 360	49 599	214 776	402 319	-	684 054	7,4
Derivat ¹	-	-	-	-	-	-	-
Summa	43 811	115 963	574 080	15 582 268	-	16 316 122	-

¹ För Aktier och andelar samt derivat avser värdet marknadsvärde medan tillgångar i kategorin Räntebärande avser nominellt belopp

² Förväntade framtida utbetalningar minskade med förväntade framtida premier, odiskonterade

³ Förväntade framtida utbetalningar av pensionstillägg, odiskonterade

⁴ Räntebärande utan löptid avser marknadsvärdet av fondinnehav

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken för att motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser alternativt risk för den förlust som skulle inträffa i ett enskilt instrument till följd av faktorer hänförliga till instrumentets emittent (låntagare eller part i avtalet). FPK hanterar risken genom att placera i räntebärande värdepapper utgivna av emittenter med god kreditvärdighet. Exponeringen gentemot enskild emittent får maximalt utgöra 10 procent av de totala placeringstillgångarna. Den maximala kreditrisken utgörs av det bokförda värdet på tillgången. FPK har en fordran utan säkerhet i form av vinstandelslån (se not 17). Övriga fordringar som kan vara osäkra är återkrav. Återkravens totala belopp är dock av oväsentlig storlek. Kreditriskerna fördelas enligt nedan ratingtabell, marknadsvärde räntebärande värdepapper inklusive upplupen ränta.

Rating 2019 enligt S&P	Exponering (Tkr)*
AAA	1 307 505
AA-	465 293
A+	808 656
	2 581 454

* avser direktinnehav, underliggande innehav i fonder exkluderas

FPK ingår derivatavtal under International Swaps and Derivatives Association (ISDA) master agreement. Avtalen innebär att när en motpart inte kan reglera sina åtaganden enligt samtliga transaktioner avbryts avtalet och alla utestående mellanhavanden ska regleras med ett nettobelopp. FPK innehar derivat som omfattas av ramavtal som upprättats av ISDA/CSA (Credit Support Annex).

Ingen kvittning har skett i balansräkningen.

Valutarisk

FPKs pensionsåtagande är i svenska kronor varför varje utländsk placeringstillgång innebär en valutarisk. Med valutarisk avses risken att värdet på en finansiell tillgång varierar på grund av förändringar i valutakurser. FPK valutasäkrar tillgångar i de valutor som har en stor andel i portföljen. Räntetillgångar är generellt alltid valutasäkrade men andra utländska tillgångar kan vara ohedgade. Valutasäkringarna rebalanseras kvartalsvis. Enligt trafikljuset 2019-12-31 uppgick valutarisken brutto till 410 (297) Mkr.

Solvenskrav

I enlighet med FPKs placeringsriktlinjer får risknivån i totalportföljen aldrig vara högre än 1 procents sannolikhet för att FPKs solvensgrad, beräknad utan framtida värdesäkring, ska falla under 104 procent på 1 och 3 års sikt. FPKs mål är att uppnå en kostnadseffektiv förvaltning av pensionsmedlen. Kapitalavkastningen ska långsiktigt infra utfästa pensionsåtaganden samt skapa värdesäkring för de försäkrade genom pensionstillägg.

Operativ risk

Med operativa risker avses förluster på grund av bristande interna rutiner och system. FPKs verksamhet är till stor del outsourcad till olika leverantörer och därför uppstår de operativa riskerna främst i deras verksamhet. FPKs strategi är att begränsa dessa risker genom tydliga avtal och riktlinjer samt effektiv uppföljning och kontroll. Under året har månadsvisa möten i FPKs riskkommitté genomförts.

Finansiella risker (Mkr)

Riskfaktor	Riskexponering		Känslighetsfaktor	Brutto kapitalkrav för risken		Förändring 1 år
	2019	2018		2019	2018	
Ränterisk	8 611	8 468	Tillgångarnas känslighet för förändringar i de nominella marknadsräntorna i SEK och EUR beräknas som värdeförändring i dessa tillgångar vid ett parallellskifte av de nominella marknadsräntorna i SEK, där dessa antas stiga eller falla med 100 baspunkter. Marknadsräntor som blir negativa för någon löptid ska justeras så att de får värdet noll. Tillgångarnas känslighet för förändringar i de reala marknadsräntorna i SEK beräknas enligt motsvarande metod för förändringar i de nominella marknadsräntorna i SEK, med följande skillnader: parallellskiftet ska uppgå till 50 baspunkter, och marknadsräntor som blir negativa för någon löptid ska justeras så att de får värdet noll.	124	834	-710
Aktierisk	5 556	4 970	Svenska aktier -40 % Utländska aktier -35 %	1 976	1 765	211
Fastighetsrisk	2 278	1 491	-35 %	797	522	275
Kreditrisk	3 037	3 199	Beräknas som förändring i värdet på räntebärande tillgångar givet förändring i ränteskillnad mellan tillgången och riskfri ränta. Ränteskillnaden ökas med max (100 % el 25 baspunkter)	96	92	4
Valutarisk	4 097	2 975	+/- 10 %	410	297	113
Bruttosumma kapitalkrav				3 403	3 510	- 107

Försäkringsrisker (Mkr)

Riskfaktor	Riskexponering		Känslighetsfaktor	Brutto kapitalkrav för risken		Förändring 1 år
	2019	2018		2019	2018	
Dödlighetsrisk	11 767	10 710	Den ettåriga döds sannolikheten minskas med 20 % i alla åldrar	757	677	80
Sjuk och olycksfallsrisk	135	194	Sannolikheten för att sjukfallet upphör minskas med 20 % samt att invaliditetsgraden ökas på så sätt att motsvarande friskgrad minskar med 20 %	57	62	-5
Annullationsrisk	477	495	20 % av 0,75 % av riskexponeringen	1	1	0
Driftskostnadsrisk	26	28	Kapitalkrav 10 %	3	3	0
Bruttosumma kapitalkrav				818	743	75
Bruttosumma kapitalkrav totalt finansiella risker och försäkringsrisker				4 221	4 253	
Diversifieringseffekt				-1 897	-2 044	
Totalt kapitalkrav netto totalt finansiella risker och försäkringsrisker				2 324	2 209	

Not 3 Premiainkomst (Tkr)

Koncernen och moderföreningen	2019		2018	
	Livförsäkring	RisKFörsäkring	Livförsäkring	RisKFörsäkring
Periodiska premier	457 836	64 935	459 195	96 053
Engångspremier	14 588	-	53 764	-
Återbäring	89 872	-	126 258	-
Avgivna riskpremier	21 971	-25 501	20 567	-24 796
Summa	584 267	39 434	659 784	71 257

All försäkring avser direkt försäkring i Sverige.

FPK har ingen återförsäkring, varken avgiven eller mottagen.

Avgivna riskpremier avser alla premiebefriade premier som förts från riskförsäkring till livförsäkring inklusive premier för FTPK för de som valt FTPK utanför FPK.

	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018

Not 4 Kapitalavkastning intäkter (Tkr)

Hysesintäkter	56 038	56 344	34 439	32 729
Erhållna utdelningar från övriga aktier och andelar	29 914	36 302	29 961	36 349
Ränteintäkter mm				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	74 745	97 729	74 745	97 729
Valutakursvinst, netto*	166 163	174 783	166 163	174 783
Realisationsvinst, netto				
Aktier och andelar	106 005	502 533	106 005	502 533
Räntebärande värdepapper	108 026	49 571	108 026	49 571
Placeringar i koncernföretag	-	-	5 500	5 500
Summa	540 891	917 262	524 839	899 194

*Med valutakursvinst netto menas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar som förklaras av förändringar i valutakurser.

Not 5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar (Tkr)

	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	205 935	72 097	205 935	72 097
Aktier och andelar	878 016	-	878 016	-
Fastigheter	186 000	100 000	126 000	62 000
Summa	1 269 951	172 097	1 209 951	134 097

Not 6 Övriga tekniska intäkter (Tkr)

	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Erhållna ersättningar	6	7	6	7
Summa	6	7	6	7

Not 7 Utbetalda försäkringsersättningar (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Utbetalda försäkringsersättningar	503 990	538 768	503 990	538 768
Driftkostnader för skadereglering	3 721	4 688	3 721	4 688
Summa	507 711	543 456	507 711	543 456

Not 8 Driftskostnader (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Administrationskostnader	25 984	22 643	25 984	22 643
Summa driftskostnader i försäkringsrörelsen	25 984	22 643	25 984	22 643
Skadereglering	3 721	4 688	3 721	4 688
Finansförvaltning	13 838	15 142	13 838	15 142
Fastighetsförvaltning	425	416	425	416
Summa driftskostnader	43 968	42 889	43 968	42 889

Specifikation av totala driftskostnader				
Personalkostnader	12 869	8 423	12 869	8 423
Lokalkostnader	424	327	424	327
Avskrivningar mm	-2	24	-2	24
Övriga driftskostnader	30 677	34 115	30 677	34 115
Summa driftskostnader	43 968	42 889	43 968	42 889

Not 9 Kapitalavkastning, kostnader (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Driftkostnader fastigheter	19 394	20 142	14 137	11 645
Kapitalförvaltningskostnader	14 546	15 558	14 546	15 558
Räntekostnader mm				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	31 068	48 109	31 068	48 109
Valutakursförlust, netto*	175 959	194 436	175 959	194 436
Realisationsförlust, netto				
Aktier och andelar	12 242	13 081	12 242	13 081
Räntebärande värdepapper	27 860	42 595	27 860	42 595
Summa	281 068	333 921	275 811	325 424

*Med valutaförlust netto menas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar som förklaras av förändringar i valutakurser.

Not 10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Aktier och andelar	9 792	595 090	9 792	595 090
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	66 470	22 958	66 470	22 958
Summa	76 262	618 048	76 262	618 048

Not 11 Skatter (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Avkastningsskatt	11 243	11 164	11 243	11 164
Årets skattekostnad*	1 823	1 806	-	-
Summa	13 066	12 970	11 243	11 164

*Avser inkomstskatt för de dotterbolag som är aktiebolag.

Not 12 Nettoresultat av finansiella transaktioner (Tkr)

Koncernen och moderföreningen 2019	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen			
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	1 019 704	-	-	1 019 704
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	304 236	-	-	304 236
Derivat	-	110 291	-	110 291
Summa	1 323 940	110 291	-	1 434 231
Finansiella skulder				
Derivat	-	-191 155	-	-191 155
Summa	-	-191 155	-	-191 155

Koncernen och moderföreningen 2018	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen			
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	62 931	-	-	62 931
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	114 519	-	-	114 519
Derivat	-	56 037	-	56 037
Summa	177 450	56 037	-	233 487
Finansiella skulder				
Derivat	-	-218 275	-	-218 275
Summa	-	-218 275	-	-218 275

Not 13 Förvaltningsfastigheter/Byggnader och mark (Tkr)

Koncernen och moderföreningen	Tillkommande/köpta fastigheter	Fastigheter ägda hela året
Ingående verkligt värde 2018-01-01	-	1 391 000
Orealiserad värdeförändring	-	100 000
Utgående verkligt värde 2018-12-31	-	1 491 000
Ingående verkligt värde 2019-01-01	-	1 491 000
Orealiserad värdeförändring	-	186 000
Utgående verkligt värde 2019-12-31	-	1 677 000
Redovisat värde	Koncernen	Moderföreningen
Ingående redovisat värde 2018-01-01	1 391 000	914 000
Utgående redovisat värde 2018-12-31	1 491 000	976 000
Ingående redovisat värde 2019-01-01	1 491 000	976 000
Utgående redovisat värde 2019-12-31	1 677 000	1 102 000

FPK innehar endast förvaltningsfastigheter. Samtliga fastigheter ligger i centrala Stockholm. Fastigheter värderas till verkligt värde, utifrån data som inte är observerbar på marknaden. Värderingen har utförts av extern aktör. Värderingen utförs normalt två gånger per år. Verkligt värde definieras som det mest sannolika priset vid en försäljning för varje enskild fastighet. Värderingen har gjorts enligt kassaflödesmetoden, vilket innebär att framtida betalningsströmmar under 10 år samt ett restvärde har nuvärdeberäknats. Ortsprismjämforesler används som en kompletterande värderingsgrund.

Värdeintervall

Vid fastighetsvärdering anges ofta ett intervall för att visa på osäkerheten kring uppskattningar av ett marknadsvärde. Värdeintervallet brukar uppgå till +/- 5 procent men kan variera beroende bland annat på marknadssituation, fastighetens tekniska standard och investeringsbehov.

FPKs fastighetsbestånd värderas per den 31 december 2019 till 1 677 Mkr och med ett osäkerhetsintervall om +/- 5 procent så innebär det att det bedömda verkliga värdet varierar med +/- 83,9 Mkr.

Känslighetsanalys

Värdet på FPKs fastighetsportfölj är beroende av hyror, vakansgrad, drift- och underhållskostnader samt avkastningskrav och kalkylränta. En liten förändring i dessa parametrar kan ha en stor påverkan på värderingen av fastigheterna

Förändring av	Värdepåverkan Mkr
Kalkylräntan +/- 0,5 procentenhet	68,7
Direktavkastningskravet +/- 0,5 procentenhet	205,8
Marknadshyra lokaler +/- 5 procentenhet	76,1

Koncernen	Marknadsvärde 2019	Marknadsvärde (kr/m ²)	Ytvakans (%)	Direktavkastning (%)	Total area (m ²)
Förvaltningsbyggnader	1 677 000	86 439	2,7	2,2	19 401
Summa	1 677 000	86 439	2,7	2,2	19 401

Moderföreningen	Marknadsvärde 2019	Marknadsvärde (kr/m ²)	Ytvakans (%)	Direktavkastning (%)	Total area (m ²)
Byggnader och mark	1 102 000	86 936	2,5	1,8	12 676
Summa	1 102 000	86 936	2,5	1,8	12 676

Anskaffningsvärden (Tkr)	Koncernen	Moderföreningen
Ingående anskaffningsvärde 2018-01-01	495 100	182 550
Investeringar	-	-
Utgående anskaffningsvärde 2018-12-31	495 100	182 550
Ingående anskaffningsvärde 2019-01-01	495 100	182 550
Investeringar	-	-
Utgående anskaffningsvärde 2019-12-31	495 100	182 550

Påverkan på periodens resultat	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Hysesintäkter	55 991	56 296	34 439	32 729
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drift- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	19 379	20 128	14 137	11 645

Not 14 Aktier och andelar i koncernföretag (Tkr)	Org.nr.	Säte	Ägarandel	Kapitalandel	2019	2018
					Anskaffningsvärde	Anskaffningsvärde
Svensk Pensionsadministration KB	969690-2007	Stockholm	60 %	60 %	60	60
AB Bergasken	556062-5658	Stockholm	100 %	100 %	60	60
HB Ferken 1	916403-4572	Stockholm	100 %	100 %	71 021	71 021
Fastighets AB Smedsbacken 35	556642-0112	Stockholm	100 %	100 %	57 669	57 669
Summa					128 810	128 810

Svensk Pensionsadministration KB konsolideras i Svensk Pensionsadministration AB med anledning av ansvarsfördelningen i Svensk Pensionsadministration KB.

Akkumulerade anskaffningsvärden (Tkr)	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	128 810	128 810
Köp	-	-
Utgående anskaffningsvärde	128 810	128 810
Redovisat verkligt värde per 2019-12-31	128 810	128 810

Not 15 Aktier och andelar (Tkr)	2019		2018	
Koncernen och moderföreningen	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Svenska noterade aktier/andelar	634 397	600 002	344 808	400 000
Svenska onoterade aktier	211 293	194 067	154 120	127 102
Utländska noterade aktier/andelar	4 557 136	3 140 536	3 648 606	2 959 225
Utländska onoterade aktier/andelar	766 790	648 990	698 954	611 337
Summa	6 169 616	4 583 595	4 846 488	4 097 664

Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper (Tkr)	2019		2018	
Koncernen och moderföreningen	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde
Svenska staten	150 775	142 870	490 968	476 899
Svenska Bostadsinstitut	2 397 068	2 214 277	3 188 835	3 051 634
Övriga emittenter, svenska	2 512 745	2 460 482	1 934 834	1 918 946
Utländsk stat	-	-	25 369	25 416
Övriga emittenter, utländska	3 091 279	3 006 076	2 794 685	2 733 269
Noterade värdepapper	8 151 866	7 823 704	8 434 691	8 206 164

Räntebindningstider	Nominellt belopp
0-1 år	101 500
1-2 år	237 000
2-5 år	1 370 000
5-10 år	109 500
> 10 år	443 400
Utan löptid	5 604 024
Summa	7 865 424

*Räntebärande utan löptid avser marknadsvärdet av fondinnehav.

Not 17 Övriga lån utan säkerhet i fast egendom (Tkr)	2019		2018	
Koncernen och moderföreningen	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Vinstandelslån	366 300	365 239	163 030	169 519
Summa	366 300	365 239	163 030	169 519

Not 18 Derivat (Tkr)

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen.

Koncernen och moderförening 2019	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Tillgångar	Skulder	
Valutaterminer			
USD	2 867	-	-100 000
EUR	586	-	-18 000
GBP	999	-	-6 000
Summa	4 452	-	

Räntebärande derivat

Interest Rate Swaps	14 777	-	500 000
Summa	14 777	-	-

Koncernen och moderförening 2018	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Tillgångar	Skulder	
Valutaterminer			
USD	9 895	-	-96 000
EUR	7 886	-	-74 000
GBP	1 232	-	-10 000
JPY	-	-	-
Summa	19 013	-	

Räntebärande derivat

Interest Rate Futures	264	-	-175 000
Summa	264	-	-

Not 19 Fordringar avseende direkt försäkring (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Fordringar hos försäkringstagare	833	586	833	586
Summa	833	586	833	586

Not 20 Övriga fordringar (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Fondlikvidfordringar	-	275	-	275
Skattefordringar	99	2 432	-	-
Övrigt	656	4 517	47 781*	60 540*
Summa	755	7 224	47 781	60 815

*I posten övrigt ingår fordran på dotterbolaget Fastighets AB Smedsbacken med 47 126 (56 025) Tkr

Not 21 Materiella tillgångar (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	211	211	211	211
Inköp	76	-	76	-
Årets utrangeringar	-29	-	-29	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	258	211	258	211
Ingående avskrivningar	-210	-204	-210	-204
Årets utrangeringar	29	-	29	-
Årets avskrivningar	-1	-6	-1	-6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-182	-210	-182	-210
Utgående restvärde	76	1	76	1

Not 22 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Upplupna räntor	20 120	33 460	20 120	33 460
Övriga interimfordringar	2 346	2 180	2 264	2 104
Summa	22 466	35 640	22 384	35 564

NOT 23 EGET KAPITAL

Enligt kassans stadgar ska eget kapital bestå av värdesäkringsfond och överskottsfond. Värdesäkringsfonden består av de särskilda värdesäkringsavgifter som inbetalas till föreningen. Överskottsfonden består av kassans samlade överskott.

Värdesäkringsfonden är bildad av de särskilda värdesäkringsavgifter som inbetalas till kassan. Fonden kan användas till värdesäkring av pensioner eller andra pensionsförbättringar. Fonden har tillförts 27 965 Tkr i avkastning samt 16 762 Tkr i värdesäkringsavgifter under 2019.

Överskottsfonden består av tidigare års resultat. Styrelsen beslutar om eventuella uttag för tilldelning av återbäring, t ex i form av pensionstillägg, fribrevsuppräknning och premierabatt.

Fribrevsuppräknning

För de försäkrade som inte har pension höjs den intjänade pensionsrätten om kassans ekonomi så tillåter årligen med fribrevsuppräknning. Styrelsen har beslutat att fribreven räknas upp med 1,45 procent för 2020 till en kostnad om 89 872 Tkr.

Pensionstillägg definieras som den återbäring som de försäkrade får utöver den garanterade pensionen. Styrelsen har fattat beslut om att höja pensionstillägget för pågående pensionsutbetalningar med 1,45 procent. Pensionstillägget 2019 allokterar 94 930 Tkr av överskottsfonden för de nya pensionstilläggen.

Premierabatt

Under 2019 utgick ingen premierabatt.

Not 24 Livförsäkringsavsättningar (Tkr)	Koncernen och moderföreningen	
	2019	2018
Ingående avsättning	10 836 637	10 273 721
Premier (ålders- och familjepension)	472 424	512 959
Tilldelad återbäring (fribrevsuppräknning)	89 872	126 258
Överfört från riskförsäkring	21 971	20 567
Utbetalningar och flytt	-490 031	-525 090
Riskresultat, dödlighet	-25 481	-24 389
Riskresultat, fribrevsläggning	9 816	19 560
Uppräkning med diskonteringsränta	166 001	170 598
Effekt av ändrad diskonteringsränta	814 423	308 417
Effekt av skillnad mellan premieränta och ingående diskonteringsränta	-12 811	-62 489
Kostnadsuttag	-25 600	-25 596
Uttag för avkastningsskatt	-12 714	-12 181
Effekt av ändrat antagande för fribrevsläggning	-	55 744
Andra förändringar	12 179	-1 441
Netto utgående avsättning	11 856 686	10 836 638

Not 25 Avsättning för oreglerade skador (Tkr)	Koncernen och moderföreningen	
	2019	2018
Ingående balans	194 357	212 305
Utbetalda ersättningar, föregående års skador	- 17 751	-18 274
Frigjorda kostnadsuttag	- 1 133	-1 166
Uppräkning med diskonteringsränta	674	829
Avecklingsresultat	-30 575	-48 355
Avecklingsresultat för okända skador	-1 302	-365
Effekt av förändrat ränteantagande	1 789	647
Avsättning för skador inträffade under innevarande år	38 580	49 046
Effekt av förändrat sjukavvecklingsantagande	-48 260	-
Övrigt	-1 329	-310
Utgående balans	135 050	194 357

Not 26 Övriga skulder (Tkr)

	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Fondlikvidskulder	-	1 059	-	1 059
Avkastningsskatt	561	2 585	481	778
Källskatt	15 105	15 735	15 105	15 735
Erhållna säkerheter derivat	22 500	4 700	22 500	4 700
Övrigt	12 601	10 269	12 650	9 975
Summa	50 767	34 842	50 736	32 247

*I posten övrigt ingår skuld till dotterbolaget AB Bergasken med 1 039 (1 053) Tkr.

Not 27 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (Tkr)

	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Upplupna löner	123	-	123	-
Upplupna sociala avgifter	183	171	183	171
Övriga interimsskulder	2 393	4 450	2 111	3 083
Summa	2 699	4 621	2 417	3 254

Not 28 Ställda säkerheter (Tkr)

	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar ¹⁾	15 833 929	14 526 442	15 833 929	14 526 442
Pantsatta tillgångar som säkerhet för OTC- derivatavtal	15	9 419	15	9 419
Summa ställda säkerheter	15 833 944	14 535 861	15 833 944	14 535 861

1) I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

Not 29 Eventualförpliktelser/ansvarsförbindelser (Tkr)	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Delägare i handelsbolag	-	-	1 326	1 667
Investeringsförpliktelser	-	-	717 847	541 606
Summa	-	-	719 173	543 273

Not 30 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och dess verkliga värden (Tkr)

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Koncernen och moderföreningen 2019	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål
Finansiella tillgångar		-
Aktier och andelar	6 169 616	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	8 151 866	-
Övriga finansiella placeringstillgångar*	366 300	-
Derivat med positiva värden	-	19 229
Upplupna intäkter	20 120	-
Summa	14 707 902	19 229

Finansiella skulder

Derivat med negativa värden	-	-
Upplupna räntor	-	-
Summa	-	-

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Koncernen och moderföreningen 2018	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål
Finansiella tillgångar		-
Aktier och andelar	4 846 487	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	8 434 691	-
Övriga finansiella placeringstillgångar*	163 030	-
Derivat med positiva värden	-	19 276
Upplupna intäkter	33 460	-
Summa	13 477 668	19 276

Finansiella skulder

Derivat med negativa värden	-	-
Upplupna räntor	-	-
Summa	-	-

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån tre nivåer.

Nivå 1: Enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: Utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: Utifrån data som inte är observerbar på marknaden

2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansiella tillgångar			
Aktier och andelar	4 601 623	286 080	1 281 914
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	8 151 866	-	-
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	366 300
Derivat	-	19 229	-
Upplupna intäkter	20 120	-	-
Summa	12 773 609	305 309	1 648 214
Finansiella skulder			
Derivat	-	-	-
Upplupna räntor	-	-	-
Summa	-	-	-
Avstämning av verkligt värde i nivå 3			
	Aktier/andelar	Övriga finansiella tillgångar	Summa
Ingående balans 2019-01-01	853 073	163 030	1 016 103
Köp	399 405	203 269	602 674
Försäljningar	-11 250	-	-11 250
Värdeförändring	40 686	-	40 686
Utgående balans 2019-12-31	1 281 914	366 300	1 648 214
2018			
Nivå 1			
Nivå 2			
Nivå 3			
Finansiella tillgångar			
Aktier och andelar	3 238 481	754 934	853 073
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	8 434 691	-	-
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	163 030
Derivat	-	19 276	-
Upplupna intäkter	33 460	-	-
Summa	11 706 632	774 210	1 016 103
Finansiella skulder			
Derivat	-	-	-
Upplupna räntor	-	-	-
Summa	-	-	-
Avstämning av verkligt värde i nivå 3			
	Aktier/andelar	Övriga finansiella tillgångar	Summa
Ingående balans 2018-01-01	678 554	30 692	709 246
Köp	146 552	132 338	278 890
Försäljningar	-32 035	-	-32 035
Värdeförändring	60 002	-	60 002
Utgående balans 2018-12-31	853 073	163 030	1 016 103

Känslighetsanalysen i tabellen nedan bygger på Finansinspektionens trafikljusmodell.

De riskvariabler och parametrar som används för att stressa placeringstillgångarna kommer från Finansinspektionens anvisningar.

I modellen stressas svenska aktier med värdenedgång om 40 procent och globala aktier med 35 procent. Fastighetsrelaterade tillgångar stressas med 35 procent. Valutarisk stressas med 10 procent. Trafikljusmodellen tar hänsyn till de olika tillgångarnas inbördes korrelation vilka vägs samman med bruttoriskerna till en nettorisk.

Känslighetsanalys av placeringstillgångar redovisade i nivå 3

Placeringstillgångar	2019	2018
Aktierisk	264 651	305 584
Fastighetsrisk	134 938	-
Valutarisk	88 128	68 860
Total nettorisk	487 717	374 444
Underlag för stresstest		
verkligt värde nivå 3	1 648 214	1 016 103

Not 31 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder (Tkr)

Koncernen och moderföreningen 2019	< 1 år	> 1 år	Totalt
------------------------------------	--------	--------	--------

Tillgångar

Byggnader och mark	-	1 677 000	1 677 000
Aktier och andelar i koncernföretag	-	60	60
Aktier och andelar	-	6 169 616	6 169 616
Obligationer och räntebärande värdepapper	381 801	7 770 065	8 151 866
Övriga lån	-	366 300	366 300
Derivat	4 452	14 777	19 229
Fordringar avseende direkt försäkring	833	-	833
Övriga fordringar	755	-	755
Materiella tillgångar och varulager	76	-	76
Kassa och bank	71 535	-	71 535
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22 466	-	22 466
Summa tillgångar	481 867	15 997 869	16 479 736

Skulder och avsättningar

Livförsäkringsavsättningar	15 498	11 841 189	11 856 687
Oreglerade skador	6 494	128 556	135 050
Derivat	-	-	-
Övriga skulder	51 833	-	51 833
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 633	-	1 633
Summa skulder och avsättningar	75 458	11 969 745	12 045 203

Koncernen och moderföreningen 2018	< 1 år	> 1 år	Totalt
------------------------------------	--------	--------	--------

Tillgångar

Byggnader och mark	-	1 491 000	1 491 000
Aktier och andelar i koncernföretag	-	60	60
Aktier och andelar	-	4 846 488	4 846 488
Obligationer och räntebärande värdepapper	805 205	7 629 487	8 434 691
Övriga lån	-	163 030	163 030
Derivat	19 013	264	19 276
Fordringar avseende direkt försäkring	586	-	586
Övriga fordringar	7 224	-	7 224
Materiella tillgångar och varulager	1	-	1
Kassa och bank	84 082	-	84 082
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	35 640	-	35 640
Summa tillgångar	951 751	14 130 327	15 082 078

Skulder och avsättningar

Livförsäkringsavsättningar	78 627	10 758 011	10 836 638
Oreglerade skador	24 722	169 635	194 357
Derivat	-	-	-
Övriga skulder	34 842	-	34 842
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 621	-	4 621
Summa skulder och avsättningar	142 812	10 927 646	11 070 458

Not 32 Kostnadsersättningar och arvode till revisorer (Tkr)

	Koncernen		Moderföreningen	
Revisionsarvode (ingår i övriga driftskostnader)	2019	2018	2019	2018
KPMG AB				
Revisionsuppdrag	379	364	313	313
Summa	379	364	313	313

Not 33 Medelantal anställda samt löner och andra ersättningar

Medelantal anställda	2019			2018		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Moderföreningen	1	2	3	2	1	3
Totalt moderföreningen	1	2	3	2	1	3
Totalt koncernen	1	2	3	2	1	3

Könsfördelning i företagsledningen

	2019			2018		
	Män	Kvinnor	Total	Män	Kvinnor	Total
Moderföreningen						
Styrelsen	4	5	9	3	5	8
Vd	-	1	1	1	-	1
Totalt moderföreningen	4	6	10	4	5	9
Totalt koncernen	4	6	10	4	5	9

Ersättningar till anställda

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2019			2018		
	Löner och ersättningar	Pensionskostnader	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Pensionskostnader	Sociala kostnader
Totalt koncernen	4 677	4 393	2 535	3 965	1 752	1 671
Vd	2 444	3 753	1 678	1 781	1 072	820
Övriga	2 233	640	857	2 184	680	851
Totalt moderföreningen	4 677	4 393	2 535	3 965	1 752	1 671
Vd	2 444	3 753	1 678	1 781	1 072	820
Övriga	2 233	640	857	2 184	680	851

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter, fullmäktiges ordförande, vd och övriga anställda (Tkr)

	2019	2019	2018	2018
	Löner och ersättningar	Varav tantiem och dylikt	Löner och ersättningar	Varav tantiem och dylikt
Koncernen				
Anders Forsberg	8	-	8	-
Anders Östryd, ordförande	-	-	40	-
Annika Eklundh	44	-	23	-
Christina Lindenius	46	-	39	-
Fredrik Mårtensson	42	-	35	-
Markus Sjöström	25	-	-	-
Jimmy Johnsson, vice ordförande	56	-	44	-
Karin Friberg	46	-	37	-
Linda Pettersson	-	-	12	-
Per-Anders Karmeroth	46	-	37	-
Susanne Lindberg	46	-	39	-
Tua Holgersson, ordförande	98	-	53	-
Åke Gustafson, vd	1 484	-	1 780	-
Caroline Örtengren, vd	960	-	-	-
Summa	2 900	-	2 147	-
Övriga anställda	2 233	-	2 184	-
Totalt koncernen	5 134	-	4 331	-
Moderföreningen				
Styrelse och vd	2 900	-	2 147	-
Övriga anställda	2 233	-	2 184	-
Totalt moderföreningen	5 134	-	4 331	-

Lön och arvoden:

Till fullmäktiges ordförande utgår arvode enligt verkställande direktörens beslut. Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt fullmäktiges beslut.

FPK har en ersättningsmodell, utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för FPK att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag.

Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra FPK till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden. Anställda inom FPK ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor.

Ersättningen ska utgöras av fast ersättning, dvs fast kontant månadslön. Den fasta ersättningen ska vara på rätt nivå för att attrahera och behålla rätt kompetens och ska sättas individuellt på en nivå med en tydlig koppling till anställdas arbete och prestation. FPK tillämpar inte målrelaterad ersättning.

Pensions- och avgångsvillkor följer av kollektivavtal. Utformning och nivå på pensionsersättningar ska vara väl avvägda samt präglas av öppenhet och transparens. Vd har en premiebestämd pensionslösning.

Ersättningspolicy finns tillgänglig på www.fpk.se

Övrig ersättning:

Ersättning har utgått till en deltagare i FPKs placeringskommitté med 30 (30) Tkr.

Avgångsvederlag:

Vid uppsägning från bolagets sida har vd rätt till lön under uppsägningstiden, vilken är sex månader. Vd är då berättigad till ett avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner.

Berednings- och beslutsprocess:

Lön och övriga anställningsvillkor för vd beslutas av styrelsens ordförande tillsammans med vice ordförande. Fattade beslut anmäls till styrelsen. Beslut om ersättning till övriga anställda som rapporterar direkt till vd har av styrelsen delegerats till vd. Vd ska hålla ordföranden informerad om innehållet i sådana beslut.

Styrelsen kan besluta om särskilda pensions- och avgångsvillkor för vd.

Beslut om förmåner fattas av vd och ska årligen anmälas till ordföranden och vice ordföranden.

Rörlig ersättning:

Ingen rörlig ersättning förekommer i koncernen.

Not 34 Närstående (Tkr)

Moderföreningen	År	Försäljning av tjänster	Inköp av tjänster	Fordran per 31 december	Skuld per 31 december
Svensk Pensionsadministration KB	2019	21 539	-	-	-
	2018	21 675	-	-	-
AB Bergasken	2019	-	-	-	1 039
	2018	-	-	-	1 053
HB Ferken	2019	-	-	-	-
	2018	-	-	-	-
Fastighets AB Smedsbacken 35	2019	-	-	47 126	-
	2018	-	-	56 025	-

Som närstående definieras Svensk Pensionsadministration KB, samtliga dotterbolag samt styrelseledamöter och ledningspersoner i FPK. För transaktioner gällande styrelseledamöter och ledningspersoner se not 32.

Not 35 Specifikationer till kassaflödesanalys (Tkr)

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	Koncernen	
	2019	2018
Fribrevsuppräknning	-89 872	-126 258
Pensionstillägg	-73 691	-66 328
Förändring försäkringstekniska avsättningar	960 741	544 969
Insättning värdesäkringsfond	16 762	17 043
Orealiserat resultat placeringstillgångar	-1 193 689	445 951
Valutakursförändringar placeringstillgångar	-9 796	-19 653
Avskrivningar	1	6
Realiserade förluster	-173 929	-496 428
Summa justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-563 473	299 302

Förändring i placeringstillgångar netto

Placering i aktier och andelar	-454 904	400 485
Placering i obligationer och andra räntebärande värdepapper	422 290	-834 370
Derivat	47	5 786
Förändring fondlikvidfordringar & skulder	-784	5 384
Övriga lån	-203 270	-132 398
Valutakursförändringar placeringstillgångar	9 796	19 653
Realisationsvinst räntebärande	80 166	6 976
Realisationsvinst aktier	93 763	489 452
Summa förändring i placeringstillgångar netto	-52 896	-39 032

	Moderförening	
	2019	2018
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet m.m.		
Fribrevsuppräknig	-89 872	-126 258
Pensionstillägg	-73 691	-66 328
Förändring försäkringstekniska avsättningar	960 741	544 969
Insättning värdesäkringsfond	16 762	17 043
Orealiserat resultat placeringstillgångar	-1 133 689	483 951
Valutakursförändringar placeringstillgångar	-9 796	-19 653
Avskrivningar	1	6
Realiserade förluster	-173 929	-496 428
Summa justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-503 473	337 302
Förändring i placeringstillgångar netto		
Placering i aktier och andelar	-454 904	400 485
Placering i obligationer och andra räntebärande värdepapper	-422 290	-834 370
Derivat	47	5 786
Förändring fondlikvidfordringar & skulder	-784	5 384
Övriga lån	-203 270	-132 398
Valutakursförändringar placeringstillgångar	9 796	19 653
Realisationsvinst räntebärande	80 166	6 976
Realisationsvinst aktier	93 763	489 452
Summa förändring i placeringstillgångar netto	-52 896	-39 032
Not 36 Avstämning totalavkastningstabell (Tkr)	2019	2018
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell, TAT	16 442 353	15 060 692
Skillnad värderingskurs	148	480
Summa marknadsvärde enligt totalavkastningstabell	16 442 501	15 061 172
Placeringstillgångar enligt balansräkning	15 937 821	14 568 295
Förklaringsposter		
Återläggning övervärde	401 275	332 288
Övriga fordringar	47 520	60 655
Likvida medel	68 276	79 574
Upplupna räntor	20 120	33 460
Övriga skulder	-32 511	-13 100
Summa placeringstillgångar enligt totalavkastningstabell	16 442 501	15 061 172

Redovisade skillnader mellan totalavkastningstabell och balansräkning beror på olika definitioner av placeringstillgångar.

STYRELSE, FULLMÄKTIGE, REVISORER

FPK är en försäkringsförening vars associationsform regleras av lagen om understödsföreningar. Föreningen har sitt säte i Stockholm.

Fullmäktige

Fullmäktige är FPKs högsta beslutande organ enligt lag om understödsföreningar. Fullmäktige har bland annat till uppgift att välja styrelse och revisorer, behandla frågan om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen samt att fastställa balans- och resultaträkning. En valberedning bestående av fyra ledamöter, två från vardera FAO och Forena, förbereder val av revisorer och styrelseledamöter samt ersättningsvillkor. Valberedningen föreslår även styrelsens ordförande och vice ordförande. Fullmäktiges antal ska enligt föreningens stadgar vara 21. Tio av dessa jämte suppleanter för envar av dem utses av FAO och tio jämte suppleanter för dem av Forena. En ledamot samt suppleant för denne, utses av parterna gemensamt för ett år i sänder att fungera som ordföranden vid fullmäktiges möten. Ordföranden under 2019 var Anders Forsberg, vice ordförande var Claes Stråth. Ordinarie möte äger rum en gång om året före den 30 juni.

Styrelse

Styrelsen består av nio ledamöter, sammansatt av representanter från FAO och Forena. Styrelsen utser ordföranden och vice ordföranden. Styrelsen sammanträder på ordförandens kallelse så ofta göromålen det påkallar, dock minst två gånger om året. Under 2019 hade styrelsen åtta sammanträden. Arbetsutskottet, om sådant utses av styrelsen, sammanträder på ordförandens kallelse så ofta göromålen påkallar.

Tua Holgersson, ordförande
Christina Lindenius
Karin Friberg
Fredrik Mårtensson
Markus Sjöström

Jimmy Johnsson, vice ordförande
Susanne Lindberg
Per-Anders Karmeroth
Annika Eklundh

Styrelsens arbetsordning

Styrelsen ansvarar för förvaltningen av föreningens angelägenheter. Styrelsen beslutar rörande utformning av föreningens mål och strategi samt föreningens övergripande organisation. Styrelsen ska tillse att föreningens organisation är ändamålsenlig, fastställa mål, väsentliga policyer och verksamhetsplaner för föreningen samt fortlöpande övervaka såväl efterlevnaden av dessa, som att de blir föremål för uppdatering och översyn.

Styrelsen ska utöva tillsyn att den verkställande direktören fullgör sina åligganden. Styrelsen ska tillse att det finns en instruktion för den oberoende granskningsfunktionen samt att föreningens organisation, rutiner och interna instruktioner löpande granskas.

Revisorer/Ordinarie

Gunilla Wernelind, auktoriserad revisor, KPMG
Mårten Asplund, auktoriserad revisor, KPMG

Utsedd av

Fullmäktige
Fullmäktige

UNDERSKRIFTER

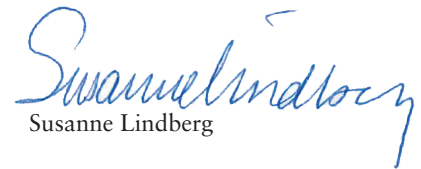
Stockholm 2020-04-08

Tua Holgersson
Styrelseordförande

Jimmy Johnsson
Vice styrelseordförande

Susanne Lindberg

Christina Lindenius

Per-Anders Karmeroth

Karin Friberg

Annika Eklundh

Fredrik Mårtensson

Markus Sjöström

Caroline Örtengren
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats Stockholm 2020-04-14
KPMG AB

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor

Mårten Asplund
Auktoriserad revisor

Till fullmäktige i Försäkringsbranschens pensionskassa, org. nr 802005-6142

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Försäkringsbranschens pensionskassa för år 2019. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 6-48 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföretagets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att fullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföretaget och för koncernen

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisornas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Försäkringsbranschens pensionskassa enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-5. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorernas ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka

en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att

fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att föreningen inte längre kan fortsätta verksamheten.

— utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Försäkringsbranschens pensionskassa för år 2019.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Försäkringsbranschens pensionskassa enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 14 april 2020

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Märten Asplund
Auktoriserad revisor
KPMG AB

ORDLISTA

Avsättning för oreglerade skador

Det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för inträffade försäkringsfall.

Derivatinstrument

Ett finansiellt instrument vars värde beror på prisutvecklingen på ett annat underliggande instrument.

Driftskostnader

Sammanfattande benämning för kostnaderna för administration och försäljning.

Erforderlig solvensmarginal

Ett minikrav på kapitalbasen storlek. Solvensmarginalen bestäms något förenklat som vissa procentsatser av bolagets försäkringstekniska avsättningar och försäkringsrisk.

FFFS

Finansinspektionens FörFattningsSamling. Regler för finansmarknaden och finansiella företag vilka utges av Finansinspektionen.

Fribrevsuppräknings

Återbäringstilldelning genom höjning av den pensionsrätt som intjänats före pensionsåldern. Uppräkning sker framför allt för att kompensera för inflation.

Fördelningsbara tillgångar

Tillgångar minus finansiella skulder, upplupna kostnader samt värdesäkringsfond.

Försäkrad

Den person som omfattas av försäkringen.

Försäkringstekniska avsättningar

Värdet av försäkringsbolagets garanterade åtaganden – livförsäkringsavsättning, avsättning för oreglerade skador samt övriga försäkringstekniska avsättningar.

Försäkringsåtaganden

Se Pensionsåtaganden.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnaderna i försäkringsrörelsen samt kostnaderna för skadereglering i förhållande till det genomsnittliga förvaltade kapitalet.

IAS

International Accounting Standards. Internationella redovisningsstandarder ursprungligen utgivna av International Accounting Standards Committee (IASC), men övertagna av International Accounting Standards Board (IASB).

IFRS

International Financial Reporting Standards. Internationella redovisningsstandarder utgivna av IASB.

Kapitalbas

Skillnaden mellan tillgångar (minskade med finansiella skulder och obeskattade reserver) och de försäkringstekniska avsättningarna.

Kapitalavkastning

Driftsnettot från byggnader och mark, ränteintäkter, räntekostnader, utdelningar på aktier och andelar, valutaresultat, reavinst/reaoförluster samt realiserade värdeförändringar på placeringstillgångar med avdrag för driftskostnader för kapitalförvaltningen.

Kollektiv konsolideringsnivå

Fördelningsbara tillgångar i förhållande till åtagandena till arbetsgivare och försäkrade (garanterade åtaganden och preliminärt fördelad återbäring).

Kollektivt konsolideringskapital

Skillnaden mellan de tillgångar som pensionskassan förvaltar och det samlade pensionsåtagandet till de försäkrade å försäkringstagarnas räkning.

Livförsäkringsavsättning

Värdet av framtida garanterade försäkringsersättningar, pensionsbelopp, minskat med värdet av framtida premiebetalningar.

Orealiserade värdeförändringar på

placeringstillgångar
Positiv eller negativ förändring av marknadsvärdet på placeringstillgångarna.

Pensionstillägg

Återbäring som de försäkrade får utöver den garanterade pensionen.

Pensionsåtaganden

Värdet av intjänade garanterade försäkringsersättningar och fördelad återbäring.

Placeringstillgångar

Tillgångar som har karaktär av kapitalplacering, dvs räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter.

Premieinkomst/Premierabatt

Inbetalda och tillgodoförda premier samt återbäring i form av fribrevsuppräknings och premiereduktion. Reducering sker för särskild premieskatt.

Premiereduktion

Fördelning av överskottsmedel genom sänkning av premien.

RFR

Rekommendation från Rådet för Finansiell Rapportering. Rekommendationerna utgör en komplettering av IFRS.

Solvensgraden

Solvensgraden är beräknad som fördelningsbara tillgångar i förhållande till försäkringstekniska avsättningar.

Skatt

Utgörs i huvudsak av avkastningsskatt, vilken beräknas på de finansiella nettotillgångarnas marknadsvärden vid ingången av räkenskapsåret.

Swapränta

Vid var tid gällande marknadsränta på avtal om byte av räntebetalningar.

Särskilda värdesäkringsmedell/värdesäkringsfond

Medel som är avsatta för att trygga värdesäkring av pensioner eller för annat pensionsfrämjande ändamål.

Totalavkastning

Se Kapitalavkastning.

Återbäring

Överskott som tilldelas eller avsätts för
– arbetsgivarna i form av nedsättning av premien
– de försäkrade i form av höjning av försäkringsförmånen.

FÖRSÄKRINGSBRANSCHENS PENSIONS KASSA

Postadress: Box 18, 101 20 Stockholm
Telefon: 0771-530 000 Fax: 08-508 913 39 E-post: mail@fpk.se
Org nr: 802005-6142

www.fpk.se